

TALOUSARVIO 2027

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2028–2029

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	1
1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus strategiakauteen 2027–2029.....	2
1.2 Kuntayhtymän yleishallinto ja organisaatio	10
1.2.1 Kuntien valtuustot	10
1.2.2 Yhtymähallitus	11
1.2.3 Tarkastuslautakunta	11
1.2.4 Kuntayhtymän johtaja	12
1.3 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö.....	12
1.4 Kuntayhtymän tehtävä	15
1.5 Missio, Visio ja arvot	15
1.5.1 Missio	16
1.5.2 Visio.....	16
1.5.3 Arvot	17
1.6 Kuntayhtymän sopimukset palveluntuottajien kanssa	18
2 KUNTAYHTYMÄN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET	19
2.1 Laadukas erityisopetus	20
2.2 Konsultaatiopalvelut	22
2.3 Hyvinvoivat oppilaat	24
2.4 Toiminnan kehittäminen	26
2.5 Strategian seuranta ja arviointi.....	28
3 SATEENKAAREN ERITYISKOULUN TOIMINTA.....	30
3.1 Toiminnan kuvaus	30
3.2 Toiminnan tavoitteet, keinot ja mittarit vuodelle 2027.....	31
3.2.1 Laadukas erityisopetus	31
3.2.2 Konsultaatiopalvelut	35
3.2.3 Hyvinvoivat oppilaat.....	36
3.2.4 Toiminnan kehittäminen.....	37
4 HENKILÖSTRATEGIA JA SEN TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT	38
4.1 Arvot tunnistava henkilöstö	39
4.2 Osaaminen ja uudistuminen.....	41
4.3 Työhyvinvointi	43

5 TALOUSARVIO JA SUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET	45
5.1 Talousarvion laadinnan periaatteet ja rakenne.....	45
5.1.1 Sitovuustaso	46
5.1.2 Toteutumisen seuranta	47
5.1.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	47
5.1.4 Kuntayhtymän merkittävimmät riskit	49
6 TALOUSARVIO 2027 JA TALOUSSUUNNITELMA 2028-2029	51
6.1 Käyttötalousosa.....	54
6.2 Tuloslaskelmaosa	55
6.3 Investointiosa	56
6.4 Rahoitusosa	57
6.5 Taseen tunnusluvut.....	57
7 SATEENKAAREN KOULUN KUNTAYHTYMÄN TULOSKORTTI 2027	58

1 JOHDANTO

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä perustettiin 18.10.2022 ja se aloitti Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä 1.1.2023. Kuntayhtymän muodostaa yhdeksän jäsenkuntaa, joita ovat Enonkoski, Hankasalmi, Pieksämäki, Konnevesi, Kangasniemi, Joutsa, Juva, Mäntyharju ja Sulkava.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä ylläpitää Sateenkaaren erityiskoulua. Koulun perustehtävänä on vaativan oppilaskohtaisen tuen piiriin kuuluvien oppilaiden perusopetuksen järjestäminen Pieksämäellä. Opetusta järjestetään päivittäin lähikunnista koulua kotoa käsin käyville oppilaille ja Eloisa Vaalijalassa kuntoutuksessa oleville oppilaille. Kuntayhtymä vastaa alueen erityisopetuksen tarpeista ja tarjoaa laadukkaita palveluja jäsenkunnille ja muille asiakkaille.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään kuntayhtymän hallinnon ja sen ylläpitämisen Sateenkaaren erityiskoulun toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toimintasuunnitelman tavoitteet pohjautuvat Sateenkaaren koulun kuntayhtymän strategiaan sekä henkilöstöstrategiaan. Strategioita laatiessa on huomioitu tavoitteissa oppilaiden, huoltajien, henkilöstön sekä kuntien antamat palautteet. Strategia keskittyy vaativan oppilaskohtaisen tuen piiriin kuuluvien oppilaiden perusopetuspalveluiden kehittämiseen ja palveluiden ylläpitämiseen.

Talous- ja toimintasuunnitelmaa täydentää lukuvuosittain laadittava Sateenkaaren koulun lukuvuosisuunnitelma, joka sisältää koulun perustiedot, koulun toimintakulttuurin ja oppimisympäristön esittelyn, lukuvuoden kehittämiskohteet ja opetusjärjestelyt sekä opetussuunnitelmatyön. Lukuvuosisuunnitelmassa esitellään oppimisen ja koulunkäynnin tuki Sateenkaaren koulussa sekä opiskeluhoitopalvelut ja niiden sisällöt sekä tavoitteet.

Toiminta- ja taloussuunnitelman lopussa on suunnitellulle toiminnalle esitetty euromääräinen talousarvio vuodelle 2027 ja ennuste vuosille 2028–2029.

1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus strategiakauteen 2027–2029

Suomessa vuonna 2026 julkaistujen laajojen tutkimusten ja katsauksien (kuten THL:n tilastojen, UNICEFin Report Card -vertailun sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön raporttien) valossa lasten ja nuorten hyvinvoinnista piirtyy kahtiajakoinen kuva. Vaikka Suomi on edelleen yleisesti vakaa yhteiskunta, nuorten hyvinvoinnin haasteet on nimetty vuoden 2026 suurimmaksi kansanterveyskysymykseksi.

Lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon tarve on kasvanut huomattavasti. Etenkin ahdistuneisuus, masennusoireet ja koulu-uupumus ovat yleistyneet, koskettuen erityisesti tyttöjä. Mielenterveyden haasteet ovat yksi suurimmista nykyajan ja tulevaisuuden riskeistä nuorten hyvinvoinnille. On ensiarvoisen tärkeää, että nuorille on tarjolla nopeaa ja lyhytkestoista psykososiaalista tukea ilman monimutkaisia läheteprosesseja. Samoin erilaisiin digitaalisiin ja anonyymeihin palveluihin kuten chat-palveluihin tulisi panostaa.

Alkuvuodesta 2026 julkaistut raportit (kuten Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaryhmän selvitys) osoittavat, että nuorten usko tulevaisuuteen on kääntynyt laskuun. Nuoret kokevat paineita globaaleista kriiseistä, kuten ympäristökriisistä ja yleisestä maailmantilanteen epävarmuudesta. Nuorisobarometrissa on noussut esiin myös kokemus siitä, että aikuisten jatkuva "huolipuhe" esimerkiksi oppimistuloksista (kuten Pisa-tuloksista) ja kouluttautumisvaatimuksista näyttäytyy nuorille kohtuuttomana suorituspainena.

Keväällä 2026 julkaistun Turun yliopiston laajan tutkimuskatsauksen mukaan lasten ja nuorten ruutuaika on kasvanut jo kolmen vuosikymmenen ajan. Ruudun käytön luonne on muuttunut passiivisesta television katselusta älypuhelinien ja videopelien vuorovaikutteiseen maailmaan. Digitaalinen arki tuo mukanaan yhteisöllisyyttä, mutta varjopuolina tutkimuksissa tunnistetaan sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen, ulkopuolisuuden tunne sekä haitat yöunelle ja fyysiselle aktiivisuudelle. Tulevaisuuden hyvinvointi kytkeytyy tiiviisti siihen, miten opimme elämään digitaalisessa maailmassa. Koulussa ja

kotona tarvitaan avointa keskustelua somen luomista ulkonäkö- ja suorituspaineista, kiusaamisesta sekä algoritmien toiminnasta.

Tutkimusten mukaan myös arjen perusrutiineissa on haasteita. THL:n seurannan mukaan vain pieni osa lapsista ja nuorista täyttää samanaikaisesti kaikki terveellisten elintapojen suositukset (riittävä uni, säännöllinen liikkuminen ja terveellinen ravinto). Terveellisten elintapojen tukeminen ja vahvistaminen kotona, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa on ensiarvoisen tärkeää. Ennaltaehkäisevä tuki perheille ja läsnäolevien, kuuntelevien aikuisten varmistaminen ovat avainasemassa lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja kehityksen takaamisessa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen on laaja kokonaisuus, joka vaatii tekoja niin arjen tasolla, palvelujärjestelmässä kuin yhteiskunnallisessa päätöksenteossakin. Jotta tuki kantaa myös tulevaisuudessa, sen on oltava ennakoivaa ja kokonaisvaltaista. Parasta tukea on ennaltaehkäisy. Jokainen euro ja tunti, joka sijoitetaan lapsen varhaisiin vuosiin ja nuoruuden matalan kynnyksen tukeen, säästää moninkertaisesti tulevaisuuden korjaavilta ja raskaammilta palveluilta.

Hyvinvointi perusopetuksessa

Perusopetuksessa olevien lasten ja nuorten hyvinvointi on monitahoinen kokonaisuus. Siinä risteävät toisaalta pitkään jatkuneet huolenaiheet (kuten mielenterveyden haasteet ja fyysisen aktiivisuuden väheneminen) ja toisaalta vahvat, lakisääteiset pyrkimykset korjata tilannetta koulujen arjessa.

Mielenterveyden haasteet, ahdistuneisuus ja yksinäisyys ovat olleet nuorten keskuudessa kasvussa jo vuosia, ja tämä kehitys näkyy edelleen. Oireilu näkyy arjessa usein ylikuormituksena: unirytmien häiriöinä, kroonisena väsymyksenä ja keskittymisvaikeuksina. Tutkimusten mukaan jopa joka viides lapsi raportoi kokevansa yksinäisyyttä tai jäävänsä ryhmän ulkopuolelle. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja eri tutkimuslaitosten (kuten

Itlan) linjauksissa korostetaan "psykologista turvallisuutta" ja koulua yhteisönä. Koulujen halutaan olevan paikkoja, joissa saa epäonnistua turvallisesti ja joissa luodaan vastavoimaa yhteiskunnan polarisoitumiselle.

On hyvä muistaa, että koulu ei ole vain oppimista varten, vaan se on nuoren keskeisin sosiaalinen ympäristö. Tunnetaitojen ja kriisinhallinnan opettaminen auttaa nuoria käsittelemään pettymyksiä, stressiä ja ihmissuhteita. Jotta näitä taitoja voidaan harjoitella, tulee jokaisessa koulussa turvata työrauha ja riittävät resurssit. Myös opiskeluhoillon palvelut tulevat olla helposti saavutettavissa ja oppilaille tulee tarjota läsnä olevia palveluja.

Sateenkaaren erityiskoulun palvelut on suunnattu niille oppilaille, jotka tarvitsevat koulunkäynnin tueksi vaativaa oppilaskohtaista tukea ja kokonaisvaltaista opetusta. Koulu tarjoaa opetusta, joka auttaa oppilaita tunnistamaan omat vahvuutensa ja tuen tarpeensa. Koulun opetus on rakennettu positiivisen psykologian viitekehyksestä ja opetussuunnitelmassa korostuvat erityisesti tunne-elämän, vuorovaikutuksen ja itsetunnon vahvistaminen. Koulun arjessa näkyy selvästi koko yhteiskuntaa haastavat teemat: vuorovaikutuksen haasteet, itsehillinnän puutteet, omien tunteiden tunnistamisen vaikeudet ja omien vahvuuksien nimeäminen. Hyvin monilta oppilailta puuttuu kaverisuhteet kokonaan.

Liikunnallisen elämäntavan lakiuudistus

Perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki on Suomen hallituksen keskeinen koulutuspoliittinen uudistus, joka tähtää nuorten oppimistulosten parantamiseen. Uudistuksen ensimmäiset muutokset tulivat voimaan 1.8.2025 ja loput uudistuksista astuvat voimaan 1.8.2026. Tällä uudistuksella pyritään vastaamaan osittain niin nuorten heikentyneisiin oppimistuloksiin kuin muihinkin oppimisen haasteisiin.

Osana tätä lakiuudistusta, elokuussa 2026 astuu voimaan perusopetuslain muutos, joka tekee liikunnallisen elämäntavan edistämisestä velvoittavaa esi- ja perusopetuksessa. Koulupäiviin integroidaan entistä tiiviimmin toiminnallisia opetusmenetelmiä, aktiivisia

tauvoja, istumisen vähentämistä ja välitunti liikuntaa. Liikkumisesta tehdään osa oppimisen tukemista, sillä fyysisellä aktiivisuudella on suora yhteys keskittymiskykyyn ja psyykkiseen jaksamiseen. Sateenkaaren koulussa liikunnallinen elämäntapa on ollut jo aiemminkin esillä vahvasti. Koulun opetuksessa on arjessa läsnä toiminnallisuus ja koulun välitunnit vietetään liikkuen ulkona.

Osaamistakuu ja oppimisen arvioinnin tiukentaminen

Hyvinvointi ja oppiminen kulkevat käsi kädessä. Oppilaan huoli omasta pärjäämisestä koulussa, heikentää mielenterveyttä, ja toisaalta huonosti voiva mieli ei opi. Vuonna 2026 perusopetuksessa on otettu käyttöön hallituksen ajama osaamistakuu. Oppilaan arvioinnin ja lainsäädäntöä on täsmennetty, jotta vähimmäisosaamisen kriteerit olisivat selkeämmät ja yhdenvertaiset.

Tavoitteena on myös tuen varhainen tunnistaminen. Kynnystä luokalle jättämiseen tai lisätuen antamiseen on madallettu, jos oppilaalla on suuria puutteita perustiedoissa tai paljon poissaoloja. Toisaalta oppimisen tuen kautta kaikille oppilaille saadaan tarvittavaa tukea, millä voidaan edesauttaa luokalta toiselle siirtymisessä. Sateenkaaren koulun laajat resurssit ja monipuoliset opetusmenetelmät tukevat oppimista ja opinnoissa etenemistä. Henkilöstön suuresta resurssista on selkeä etu, kun oppimista edistetään.

Muutokset Sateenkaaren koulun toiminnassa

Sateenkaaren erityiskoulu on Suomen suurin Elmeri-koulu, joka tarjoaa opetusta sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Koulun oppilaat tarvitsevat vaativaa oppilaskohtaista tukea, sillä heillä on psyykkisiä ongelmia, moni- tai vaikeavammaisuutta, kehitysvammaisuutta tai autismikirjoa. Vaativaksi tilanteen tekee oppilaiden tarpeet ja monialaisuus. Uudet lakimuutokset on huomioitu Sateenkaaren koulun opetussuunnitelmassa ja ne on otettu ja tullaan ottamaan huomioon aikataulun mukaisesti.

Sateenkaaren koulussa on tiedostettu oppilaiden tuen tarpeiden kasvu. Oppilaiden haasteet ovat laaja-alaisia ja usein koulun oppilaaksi ohjaututaan tilanteessa, jossa koulunkäynti on ollut vaikeaa jo pitkään. Sateenkaaren kouluun jonottavien määrä on kasvanut vuosi vuodelta ja syksyllä 2026 on tultu tilanteeseen, jossa oppilaspaikkojen jonotilanne voidaan purkaa vain lisäluokka perustamalla. Vuonna 2027 koulussa on 11 erityisluokkaa. Lisäluokan perustaminen määräaikaisesti tuli ajankohtaiseksi, jotta jäsenkuntien tarpeisiin voitiin vastata. Tarvetta on niin autismikirjon, kehitysvammaisten kuin psykososiaalista tukea tarvitsevien oppilaiden koulupaikoille. Lisäluokan perustamisen myötä koulun vakituisten oppilaiden määrä nousee 83-85 oppilaaseen ainakin vuosina 2027-2028. Kotona päivittäin koulua käyvien määrä nousee yli 70 prosenttiin.

On kuitenkin huomionarvoista, että monet oppilaat ovat jonottaneet koulupaikkaansa jo pitkään. Erityisesti kehitysvammaisten lasten kohdalla kunnat ovat varanneet koulupaikan jo useita vuosia aiemmin. Voisikin siis sanoa, että kunnat ovat halunneet turvata näille lapsille asianmukaisen koulupaikan jo hyvissä ajoin. Lisääntyneeseen oppilasmäärään on varauduttu henkilöstön lisäresursoinnilla, mikä tulee näkymään kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa vuosina 2027-2028.

Konsultatiiviset palvelut kuntien tukena

Sateenkaaren erityiskoulu on tarjonnut jo vuosia kunnille konsultaatio- ja konsultatiivisia palveluja niitä tarvitseviin kuntiin. Tavoitteena on ollut ennaltaehkäistä korjaavien palveluiden tarvetta ja vähentää lasten ja nuorten pitkäaikaista laitospäätyä. Koulu tarjoaa asiantuntijapalveluita varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen, vaikuttaen varhaisen tuen saantiin kunnissa. Palvelut ovat käytössä myös oppilaiden siirtyessä lähikouluun tai jatko-opintoihin. Saadun palautteen perusteella konsultaatiotyölle on tarvetta ja erityisesti jäsenkunnat ovat palvelua käyttäneet aktiivisesti.

Konsultaatiotyöllä voidaan tukea koulujen perusopetusta ja henkilöstöä. Monet Sateenkaaren koulun käyttämät menetelmät ja tavat toimia, ovat hyvin yleistettävissä kuntien kouluihin. Monta kertaa asian tarkastelu uudesta näkökulmasta ja resurssien uudelleen järjestely tarjoaa ratkaisun haastaviin tilanteisiin.

Osaaminen ja henkilöstön tukeminen

Koulun toiminnan takeena on ammattitaitoinen henkilöstö, joka kehittää toimintaa ja sitoutuu yhteisiin tavoitteisiin ja arvoihin. Henkilöstön vaihtuvuus on vähäistä ja työtyytyväisyys on kyselyiden perusteella korkealla tasolla.

Täydennyskoulutuksilla on tuotu uudenlaista näkökulmaa työhön, mutta toisaalta varmistettu, että kaikilla työntekijöillä on Sateenkaaren koulun toimintaan ja arvoihin liittyvät toimintatavat hallinnassa. Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on aktiivinen oppisopimuskouluttaja ja koulutusten kautta koulun kaikilla työntekijöillä on joko kelpoisuus tehtävään tai he opiskelevat oppisopimuskoulutuksessa.

Osaavan henkilöstön työhyvinvointi on ollut kuntayhtymän tärkeimpiä asioita koko toiminnan aikana. Henkilöstöä on tuettu niin Epassin, tyhytuntien, työyhteisökahvien, pyöräetuuden, esimerkkiruokailuedun kautta. Panostus henkilöstö- etuuksiin on kannattanut, olemme saaneet rekrytoitua helposti ammattitaitoista henkilöstöä.

Viestintä ja tiedottaminen

Kuntayhtymä järjestää vuosittain kuntakokouksia ja tiedottaa jäsenkuntia säännöllisesti toiminnastaan. Vuonna 2027 jatkamme vierailuja jäsenkunnissa ja tapaamme kunnan ja sivistystoimen johtoa sekä henkilöstöä. Kuntayhtymä vastaanottaa jäsenkunnilta toiminnan kehittämis ehdotuksia talousarvion laatimista varten. Jäsenkuntien ja kuntayhtymän välille on syntynyt toimivat suhteet, jotka ovat sujuvoittaneet keskinäistä yhteistyötä.

Palautetta otetaan vastaan kaikilta palvelujamme käyttäjiltä. Sateenkaaren koulun toimintaa voi seurata nettisivuilta www.sateenkaarenkoulu.fi, jonne päivittyvät myös hallituksen kokousten esityslistat ja pöytäkirjat. Koulun facebook- ja instagram-sivuilla jaetaan positiivisia tapahtumia koulun arjesta, joka osaltaan lisää toiminnan näkyvyyttä.

Talous ja tulevaisuus

Kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla vuosina 2027–2029, eikä merkittäviä riskejä ole nähtävissä. Toiminta rahoitetaan valtionosuuksilla, kotikuntakorvauksilla ja koulupäivämaksuilla. Kuntayhtymällä ei ole lainoja eikä investointisuunnitelmia. Palveluille on kansallisesti suuri tarve, ja koulupaikat ovat jatkuvasti täynnä. Uusia jonottajia tulee kuukausittain niin vaativasta kuntoutuksesta kuin kunnista.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintakulut ovat suunnitelmakauden alussa -2 710 610 €. Henkilöstökulut ja kiinteistöistä perittävät vuokrat ovat suurimmat menoerät kuntayhtymän taloudessa. Niiden osuus on 82,37 % toimintakuluista (henkilöstökulut 70,9 % ja muut toimintakulut 12,27 %). Palveluiden ostojen kulut ovat kokonaisuudessaan 15,13 % toimintakuluista. Toimintakulujen kasvun pääasiallisena syynä on uuden erityisluokan perustaminen, joka lisää kuluja monissa eri kulukohtissa. Suurin nousu tapahtuu henkilöstömenoissa. Henkilöstökulut nousevat kokonaisuudessaan noin 7,3 %. Palveluiden ostojen nousu on 2,3 %. Palveluiden ostojen osalta suurimmat nousut kohdentuvat työterveys- ja talous- sekä palkkahallinnon sekä ravitsemuspalvelujen kulujen nousuun. Palkkojen yleiskorotus ja henkilöstön ammatillinen kelpoisuus ja henkilöstömäärän kasvu vaikuttaa suurimmalta osin henkilöstökuluihin. Aineiden, tarvikkeiden sekä tavaroiden ostojen arvioidaan nousevan vain noin 1 %, koska tietokoneisiin liittyvät hankinnat ovat vähäisiä vuonna 2027. Toimintakulujen on arvioitu nousevan kokonaisuudessaan 5,6 % vuonna 2027.

Vuonna 2027 toimintatuottojen arvioidaan olevan 2 711 000 €. Toimintatuottojen on arvioitu nousevan vuonna 2027 noin 4,5 %. Tuottojen kasvua selittää pääosin oppilasmäärän nousu, mikä vaikuttaa niin kotikuntakorvauksiin, valtionosuuksiin kuin aamu- ja ilta-päivähoidon palvelujen oston kasvamiseen. Näin ollen tilikauden 2027 budjetin toimintakate on 390 euroa. Vuodelle 2027 on arvioituja korkotuloja 25 000 €, jolloin tilikauden tulos on 25 390 €, joka on 37,1 % pienempi kuin vuoden 2026 arvioidun budjetin (40 396 €) tulos. Vuosille 2028–2029 kulujen arvioidaan nousevan yleisen hintakehityksen mukaan.

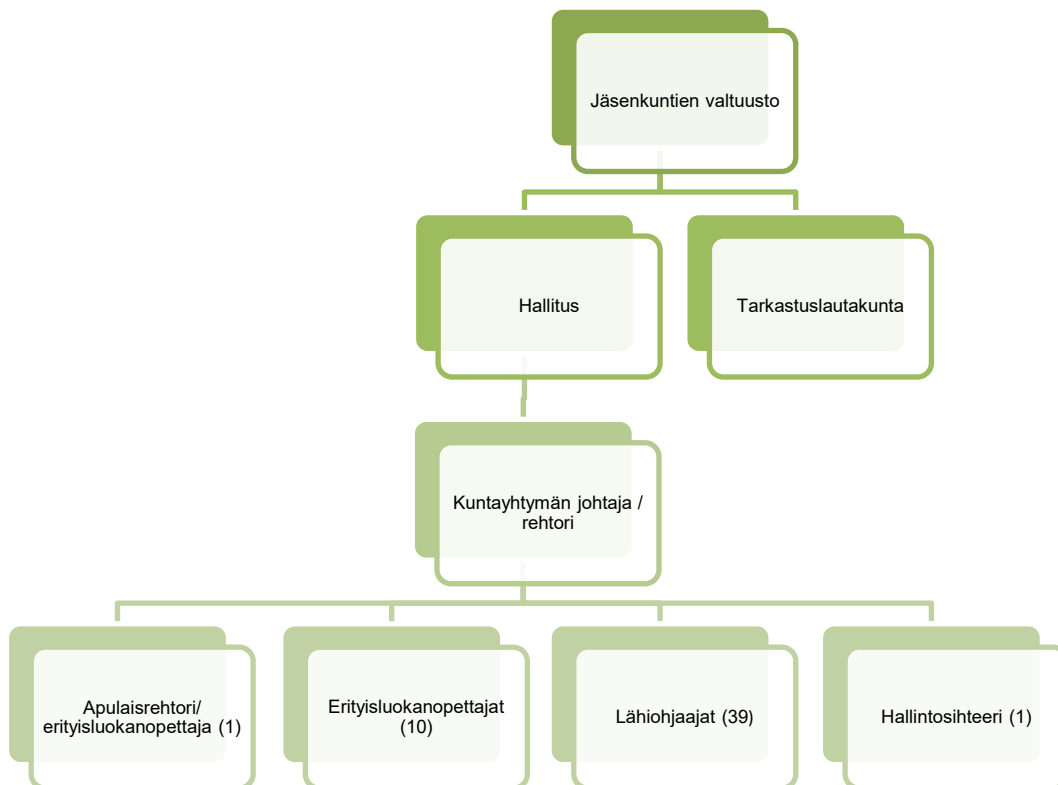
Sateenkaaren erityiskoulun toiminnan laajentaminen lisäluokan perustamisen myötä kertoo palvelun tarpeellisuudesta. Koulu jatkaa toimintansa kehittämistä ja tulee olemaan kehittämistyössään valtakunnallista kärkeä. Laajan sidosryhmäyhteistyön ansiosta Sateenkaaren koulu on mukana monissa kehittämishankkeissa ja pääsee osaltaan vaikuttamaan erityisopetuksen kehittämistyöhön sekä käyttämään uusia menetelmiä kärkeijoukoissa. Yhteistyö muiden Elmerikoulujen, Kehitysvammaliiton, Tikoteekin, Papunetin, Opikeen sekä toisen asteen oppilaitosten kanssa tulee jatkumaan ja laajentumaan.

Satu Varpainen

Kuntayhtymän johtaja, rehtori

1.2 Kuntayhtymän yleishallinto ja organisaatio

Sateenkaaren koulun kuntayhtymään kuuluu yhdeksän jäsenkuntaa: Enonkoski, Hanka-salmi, Pieksämäki, Konnevesi, Kangasniemi, Joutsa, Juva, Mäntyharju ja Sulkava. Sa-teenkaaren koulun kuntayhtymän johtaminen perustuu kuntayhtymän strategiaan, talous-suunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin jäsenkuntien ja yhtymähallituksen päätöksiin.

Kuva 1: Sateenkaaren koulun kuntayhtymän organisaatiokaavio:

1.2.1 Kuntien valtuustot

Kuntayhtymän toiminta perustuu yhden toimielimen mallille, jossa jäsenkunnat päättävät yhtymähallituksen jäsenten valinnasta, tarkastuslautakunnan jäsenten valinnasta, vastuuvapaudesta tilivelvollisille yhtäpitävin päätöksin sekä tilintarkastusyhteisön valinnasta yhtäpitävin päätöksin.

1.2.2 Yhtymähallitus

Yhtymähallitukseen kuuluu viisi jäsentä ja hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on kokouksessa yksi ääni. Yhtymähallituksen toimikausi on neljä vuotta. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän hallitus aloitti toimintansa 29.10.2025. Seuraava yhtymähallitus valitaan vuoden 2029 aikana.

Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta, käyttää kuntayhtymän päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Yhtymähallitus vastaa päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kuntayhtymän henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Paikka 1	Joutsa – Harri Nissinen (pj.)	Hankasalmi - Matti Mäkinen
Paikka 2	Konnevesi - Kati Laine-Rissanen	Kangasniemi - Kari Luukkainen
Paikka 3	Pieksämäki – Jouni Kurikka	Pieksämäki - Aleksis Laurila
Paikka 4	Sulkava – Heta Vasara	Enonkoski – Kati Laukkanen
Paikka 5	Juva – Satu Vuorio	Mäntyharju – Seppo Hujanen

Kuva 2: Kuntayhtymän hallitus 2025–2029

1.2.3 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko hallituksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista.

Tarkastuslautakunta myös valmistelee tilintarkastuspalvelujen hankinnan kuntien valtuustoille ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuksien noudattamista ja antaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle. Lisäksi tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustoille kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tarkastuslautakunta on aloittanut toimintansa 05.11.2025.

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Paikka 1	Enonkoski – Mikael Laine (pj.)	Pieksämäki – Tuula Kuronen
Paikka 2	Hankasalmi - Leena Jäntti (varapj.)	Joutsa - Kirsi- Maria Hytönen
Paikka 3	Kangasniemi – Tero Marttinen	Konnevesi – Henri Hedman
Paikka 4	Mäntyharju – Tanja Hartonen	Juva – Lasse Kontra

Kuva 3: Tarkastuslautakunnan jäsenet 2025–2029

1.2.4 Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän johtaja johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kuntayhtymän johtaja vastaa asioiden valmistelusta yhtymähallituksen käsiteltäväksi.

1.3 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ja Sateenkaaren erityiskoulun toiminta perustuvat seuraaviin lakeihin:

Kuntalaki

Kuntayhtymän toimintaan liittyvä lainsäädäntö

Oppivelvollisuus

Oppivelvollisuuslaki (1214/2020). Laissa säädetään oppivelvollisuuden suorittamisesta, oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus- ja valvontavastuusta sekä koulutuksen maksuttomuudesta.

Esi- ja perusopetus

Perusopetuslaki (628/1998). Laissa säädetään perusopetuksesta ja oppivelvollisuudesta, esiopetuksesta, perusopetukseen valmistavasta opetuksesta sekä aamu- ja ilta-päivätoiminnasta.

Perusopetusasetus (852/1998). Asetuksessa säädetään mm. opetuksesta ja työajasta, arvioinnista, oikeusturvasta ja koulutuksen järjestämisluvasta.

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (OKM/2025/33). Asetuksessa säädetään opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista sekä tuntijaosta

Rahoitus

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009). Laissa säädetään mm. perusopetuslaissa tarkoitettua toimintaa varten myönnettävästä valtionosuuksista ja -avustuksista. (VM)

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) Lakia sovelletaan käyttökustannuksiin myönnettävään valtionosuuteen mm. perusopetuslaissa ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa määritelyihin kuntien tehtäviin. (VM)

Valtionavustuslaki (688/2001). Laissa säädetään perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä tuenluoteista rahoitusta toiminnan tai hankkeen avustamiseksi. (VM)

Opetusministeriön asetus eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista (1323/2001)

Hallinto

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (377/2022). Laissa säädetään mm. esiopetuksessa ja perusopetuksessa olevan oppilaan oikeudesta opiskeluhuoltoon.

Valtioneuvoston asetus koulutuksen arvioinnista (1061/2009)

Valtioneuvoston asetus perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä (834/2021)

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuudet

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998). Asetuksessa säädetään mm. perusopetuslaissa tarkoitetun opetustoimen henkilöstön, kuten esiopetusta antavien henkilöiden, rehtoreiden, opettajien ja ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) Lakia sovelletaan mm. perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelujen hankkimiseen.

Lastensuojelulaki (417/2007). Laki sisältää säännökset lapsi- ja perhekohtaisesta lastensuojelusta sekä ennaltaehkäisevästä lastensuojelusta. Laissa säädetään palvelujen kehittämisestä kasvatuksen tukemiseksi. Lastensuojelulaissa on säädetty sosiaali- ja

terveydenhuollon, koulutoimen sekä eräiden muiden viranomaisten velvollisuudesta lastensuojelu- ja rikosilmoituksen tekoon. (STM)

Laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä (662/1998) (VM)

1.4 Kuntayhtymän tehtävä

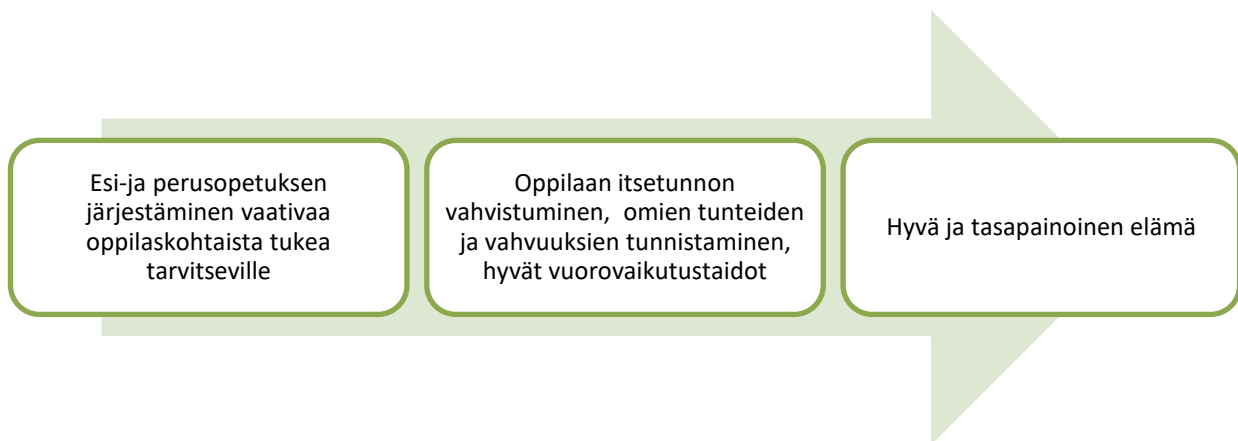
Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tehtävänä on toimia Sateenkaaren erityiskoulun opetuksen järjestäjänä. Lisäksi se järjestää konsultaatiopalveluita sekä aamu- ja iltapäivähoitoa. Sateenkaaren erityiskoulussa annetaan esi- ja perusopetusta kehitysvammaisille, autismikirjon oppilaille ja psykososiaalista tukea tarvitseville lapsille ja nuorille, joiden kotikunnan lähikoulu ei riitä tukemaan oppilaan koulunkäyntiä ja niille, jotka tarvitsevat koulunkäynnin tueksi myös laaja-alaista kuntoutusta. Sateenkaaren erityiskoulussa annetaan opetusta koulussa vakituisesti opiskeleville sekä lyhytaikaisilla kuntoutusjaksoilla käyville oppilaille. Koulussa opiskelee viikkotasolla noin 83-85 vakituista oppilasta sekä 5–10 lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevaa oppilasta. Oppilaista yli 70 prosenttia käy päivittäin koulua kotoa käsin.

1.5 Missio, Visio ja arvot

Kuntayhtymän strategiassa tuodaan esille tärkeimmät toimintamme tavoitteet ja niihin liittyvät painopisteet, joilla erityisopetuksen tulevaisuutta ja kehitystä rakennetaan. Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on sekä alueellinen että kansallinen kehittäjä ja edistää vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviä sekä korjaavia palveluja yhteistyössä kaikkien sidosryhmien kanssa. Kuntayhtymän päämääränä on, että tulevaisuudessa lapsilla ja nuorilla olisi hyvä ja tasapainoinen elämä. Kuntayhtymän ylläpitämä Sateenkaaren erityiskoulu toimii etulinjassa edistääkseen vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten perusopetuksen palveluja siten, että lapset ja nuoret ohjautuisivat oikea-aikaisesti tarvitsemiensa palveluiden ääreen.

1.5.1 Missio

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ylläpitämä Sateenkaaren erityiskoulu järjestää ja toteuttaa esi- ja perusopetusta vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitseville lapsille ja nuorille. Tavoitteena on tarjota oppilaille opetuksen kautta hyvät edellytykset perusopetuksen jälkeiselle elämälle. Opetuksen keskiössä ovat itsetunnon vahvistaminen, omien vahvuuksien tunnistaminen, vuorovaikutustaitojen kehittyminen sekä omien tunteiden tunnistaminen.

Kuva 4: Missio

1.5.2 Visio

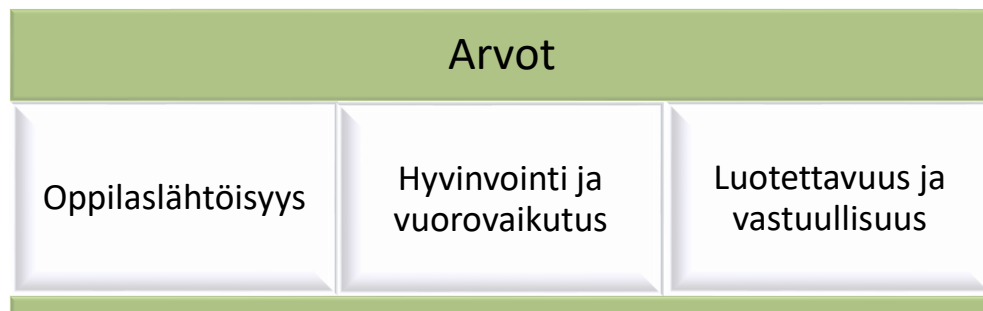
Sateenkaaren erityiskoulun tukea on saatavilla kaikkiin kuntiin. Kunnille annettavan tuen avulla pyritään ennaltaehkäisemään korjaavien palveluiden tarvetta ja toisaalta myös vähentämään lasten sekä nuorten ajautumista pitkäaikaiseen laitostuntoutukseen. Sateenkaaren erityiskoulu tuottaa sekä ennaltaehkäiseviä että korjaavia palveluja, jotka ovat kustannustehokkaita palvelten lasten, nuorten, perheiden sekä kuntien tarpeita. Sateenkaaren erityiskoulun toiminta linkittyy hyvinvointialueiden OT-toimimaan ja sidosryhmäyhteistyö on saumatonta.

Kuva 5: Visio

1.5.3 Arvot

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintaa kuvaavana ajatuksena toimii ”Yksilöllisesti yhdessä oppien”. Kiteytyneeseen lauseeseen sisältyy kuntayhtymän arvot, jotka ovat henkilöstön kanssa yhdessä sovittu. Kuntayhtymän arvoja ovat: Oppilaslähtöisyys, ymmärtäminen ja vuorovaikutus, vastuullisuus ja luotettavuus.

Kuva 6: Arvot

Oppilaslähtöisyys

Sateenkaaren koulussa opetus toteutetaan joustavasti jokainen oppilas yksilöllisesti kohdaten ja heidän tarpeensa huomioiden. Oppilaita kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti jokaisen lähtökohdat tunnistaen. Oppilaiden opetuksessa etusijalla ovat oppilai-

den vahvuuksien tunnistaminen ja itsetunnon vahvistaminen onnistumisten kautta. Jokaisesta oppilasta arvostetaan omansa itsensä ja tavoitteena on, että oppilaat kokevat tulevansa hyväksytyiksi.

Hyvinvointi ja vuorovaikutus

Sateenkaaren koulussa oppilaille annetaan mahdollisuus kasvaa luoviksi, osallistuviksi, omasta ja muiden hyvinvoinnista huolehtiviksi. Oppimisen perusedellytyksenä nähdään toisia arvostava, avoin ja vuorovaikutteinen kommunikointi. Sateenkaaren koulussa oppilasta kuunnellaan ja arvostetaan sekä hänen oppimisestaan ja hyvinvoinnistaan välitetään. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, aikuisten sekä eri yhteisöjen kanssa. Vuorovaikutuksessa huomioidaan jokaisen yksilölliset kommunikointitarpeet. Arvot toteutuvat koulun arjessa oppimisen ilona ja hyvinvoinnin lisääntymisenä.

Luotettavuus ja vastuullisuus

Palveluiden laatu ja luotettavuus perustuvat henkilöstön vahvaan ammattitaitoon ja pitkäjänteisesti kehitettyyn opetustyöhön. Oppilaat, huoltajat ja kunnat voivat luottaa, että koulunkäynti on yksilöllisesti räätälöity ja opetus nivoutuu saumattomasti oppilaan muuhun kuntoutukseen. Oppilaat oppivat ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja ymmärtämään oman toimintansa seuraamukset. Kuulluksi tuleminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus parantavat luottamusta. Opetus toteutetaan turvallisesti yhteistyössä muiden oppilasta kuntouttavien tahojen kanssa. Palveluja tuotetaan vastuullisesti, kustannustehokkaasti ja valtakunnallisesti, jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioon ottaen.

1.6 Kuntayhtymän sopimukset palveluntuottajien kanssa

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän talous- ja palkkahallinnon palvelut ostetaan Kuntalaskenta Oy:stä. Osa taloushallinnon tehtävistä tehdään hallintosihteerin ja kuntayhtymän

johtajan toimesta. Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut kuntayhtymälle tuottaa Pieksämäen Tukipalvelut Oy. ICT-palvelut ostetaan Pieksämäen kaupungin tietohallinnosta ja tilintarkastusyhteisönä on Mikkelin Tilintarkastus Oy. Tilintarkastusyhteisön kanssa on tehty sopimus vuosille 2027–2029 sekä lisäksi sovittu kahdesta optiovuodesta.

Työterveyspalvelut tuottaa Terveystalo ja vakuutuksista on tehty sopimus If vakuutusyhtiön kanssa. Pankkipalvelut tulevat OP Suur-Savolta. Tietosuojavastaavan palvelut kuntayhtymä ostaa Konneveden kunnalta. Oppilashallintojärjestelmänä toimii Visman Primus ja asiakirjahallintojärjestelmänä Triplan. Sähköisen arkiston palvelun tuottaa Wildfrost Oy- Kosila / Hilla Group. Asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuutta seurataan Awanicin Apro-ohjelmalla.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä jatkaa toimintaansa Etelä-Savon hyvinvointialueen koulurakennuksissa Nenonpellossa ja Kinolinna Oy:n vuokrakiinteistössä Pieksämäen kaupungin keskustassa. Vuokrasopimukset sisältävät kiinteistöpalvelut.

2 KUNTAYHTYMÄN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET

Vuosina 2027–2029 Sateenkaaren koulun kuntayhtymä keskittyy toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen sekä laadukkaan erityisopetuksen tuottamiseen.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toiminnan tavoitteet vuosille 2027–2029 ovat:

1. Laadukas erityisopetus
2. Konsultaatiopalvelut
3. Hyvinvoivat oppilaat
4. Toiminnan kehittäminen

2.1 Laadukas erityisopetus

Sateenkaaren koulu kehittää erityisosaamistaan vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten tarpeiden mukaisesti siten, että se tuottaa vaativan erityisopetuksen palveluja alueellisesti ja koko Suomessa. Koulu vahvistaa osaamisellaan alueellista erityisosaamista ja tukee kuntia vaativassa kasvatusta- ja opetustyössä.

Sateenkaaren koulu tarjoaa vaativaa oppilaskohtaista tukea esi- ja perusopetuksessa, huomioiden oppilaiden yksilölliset tarpeet yli kuntarajojen. Koulu varmistaa oppilaiden oikeuden saada tarvitsemaansa tukea ja kehittää henkilöstön osaamista ajankohtaisilla koulutuksilla. Palvelu on luotettavaa, vastuullista ja oppilaslähtöistä, ja henkilökunta on sitoutunut ja ammattitaitoista. Koulu tukee oppilaidensa jatko-opintopolkuja kehittämällä heidän oppimisvalmiuksiaan.

Laadukas erityisopetus				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Järjestämme vaativan oppilaskohtaisen tuen esi- ja perusopetusta yli kuntarajojen, jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioiden.	Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäminen. Tulot vastaavat opetuksen järjestämisestä syntyviä kuluja.	Oppilasmäärä. Jäsen- ja ulkokuntien määrä vuosittain. Valtionosuuksien, kotikuntakorvauksien ja kunnilta perittävien korvauksien määrät.	Kuntayhtymänjohtaja	Oppilasmäärä vuositasolla keskimäärin 83-85 >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tuotamme laadukkaita ja tavoitteellisia perusopetuksen palveluita.	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>=95% 68% tai >= edellinen vuosi 68% tai >=

		Oppilaiden hyvinvointikyselyt vuosittain.		edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaan tarpeiden mukaisia pedagogisia ratkaisuja.	Osaava ja ammatitaitoinen henkilöstö. Riittävät resurssit. Oppimista tukeva kouluympäristö ja materiaalit. Toimiva opiskelu-huolto.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Talous tasapainossa. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Oppilaiden eteneminen opinnoissa vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>=95% Tulot vastaavat menoja >= edellinen vuosi 100% (Luokalta toiselle siirtyminen)
Huolehdimme turvallisesta ja siististä kouluympäristöstä.	Asianmukaiset puhtaanapito- ja kiinteistöpalvelut. Henkilökunta huomioi oppilaiden erilaiset tarpeet työkentelyssään.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Oppilaiden hyvinvointikyselyt vuosittain. Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi = edellinen vuosi <= edellinen vuosi
Huomioimme opetuksessamme tasa-arvoisesti oppilaiden tarpeet.	Oppilaskohtaisen arviointisuunnitelman tekeminen jokaiselle oppilaalle.	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyt vuosittain. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 68% tai >= edellinen vuosi
Vastaamme kuntien vaativan oppilaskohtaisen tuen tarpeisiin järjestämällä opetusta kuntien oppilaille riittävän varhaisessa vaiheessa.	Mahdollisuus ottaa oppilaita akuutisti lyhytaikaisille intervallijaksoille.	Oppilasmäärät kunnittain ja jonotusaika opetukseen vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	3 kuukautta
Henkilöstömme on osaavaa, ammattitaitoista ja sitoutunutta.	Osaava ja ammatitaitoinen henkilöstö.	Koulutuspäivien määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

		Oppisopimuskoulutusten suorittaneiden määrä.		Oppisopimuskoulutuksesta valmistuneiden määrä.
		Työurien pituus.		5 vuotta.
Huolehdimme oppilaiden oppimisvalmiuksien kehittämisestä jatkoopinnot huomioon ottaen.	Valinnaisaineiden sisällöt ja tavoitteet tukevat oman elämän hallintaa. Painopiste opinnoissa oppimisvalmiuksien kehittämisessä ja itenäistymisessä.	Jatko-opintoihin päässeiden määrä vuosittain. Lähikouluihin palkanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	100% >= edellinen vuosi
Kehitämme uudenlaisia ja joustavia tapoja tuottaa erityisopetusta ja mahdollistaa sitä kautta perusopetus myös niille, joille se ei ole ollut mahdollista.	Etäopetus, opetuksen järjestäminen yhteistyössä muiden kuntoutusta järjestävien tahojen kanssa. Opetuksen poikkeava järjestäminen.	Koulupudokkaiden perusopetuksen suorittaneiden tai opinnoissa edenneitten määrä vuositasolla.	Kuntayhtymänjohtaja	100%

TAULUKKO 1: Laadukas erityisopetus

2.2 Konsultaatiopalvelut

Sateenkaaren erityiskoulun toiminnalla tuetaan kuntien varhaiskasvatusta ja esi- sekä perusopetusta vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten opetuksen järjestämisessä. Konsultaatiopalvelut ovat yhdyspinta niin kuntien kuin Osaamis- ja tukikeskustoiminnan palveluihin (OT).

Sateenkaaren koulun konsultaatiopalveluiden avulla ennaltaehkäistään koulupudokkuutta, syrjäytymistä ja jopa pitkäaikaisen laitospetoutuksen piiriin joutumista. Palvelun avulla voidaan löytää toimivat opetusratkaisut oppilaan lähikouluun ja tukea siten perusopetuksen suorittamista. Konsultaation kautta annetaan tukea myös koulujen opettajille ja ohjaajille.

Konsultaatiopalveluidemme käyttäminen on kustannustehokasta. Valittavana on useampia kokonaisuuksia. Kun yhteistyötä tehdään pitkäjänteisesti, tulevat eri koulut meille tutuiksi, jonka vuoksi aina ei ole välttämätöntä tehdä erillistä käyntiä oppilaan kouluun. Tämä säästää aikaa ja vähentää kustannuksia. Tarjoamamme opetusratkaisut ovat helposti muokattavissa muiden tukea tarvitsevien käyttöön kuntien kouluilla.

Konsultaatiopalveluita on tehty kunnille tutuiksi Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän rahoituksen turvin vuosina 2023–2024. Vuonna 2027 palvelua myydään kunnille erillisen hinnoittelun mukaisesti. Tavoitteena on, että kunnat käyttäisivät konsultaatiopalvelua ennaltaehkäisemään oppilaiden siirtymistä raskaiden palveluiden ääreen.

Konsultaatiopalvelut				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Tarjoamme kunnille varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen konsultaatiopalveluita.	Järjestämme konsultaatiopalveluita kysynnän mukaan.	Konsultaatioiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tuemme kuntia vaativassa varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen työssä.	Järjestämme konsultaatiopalveluita sekä etänä että käynteinä.	Palautteet konsultaatioista vuosittain sähköisen kyselyn kautta.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Vahvistamme alueellista erityisopetusta.	Tarjoamme osaa- mistamme kunnille.	Konsultaatioiden määrä paikkakunnittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tarjoamme ensisijaisesti varhaista tukea ja ennaltaehkäiseviä palveluita.	Tarjoamme ensisijaisesti konsultaatiopalveluita kunnille uusien oppilaiden kohdalla.	Konsultaatioiden määrä. Palautteet konsultaatioista vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Pyrimme vähentämään korjaavien palveluiden tarvetta.	Lisäämme yhteistyötä kuntien kanssa, jotta kunnat saavat palvelumme riittävän ajoissa.	Konsultaation kautta kouluumme ohjautuneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	<=edellinen vuosi
Annamme pedagogista tukea ja oh-	Tarjoamme konsultaatiopalveluita	Konsultaatioiden määrä ja palaut-	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

jausta kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle.	kuntien henkilöstön työtä tukemaan.	teet konsultaatioista vuosittain.		
Tuemme oppilaan koulunkäyntiä lähikoulussa.	Tarjoamme konsultaatiopalveluita kunnille.	Konsultaatioiden määrä. Konsultaation kautta kouluun ohjautuneiden määrä. Omaan lähikouluun palanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi <=edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Järjestämme konsultaatiopalveluita jäsenkunnille ja ulkokunnille, jäsenkuntien tarpeen ensisijaisesti huomioiden.	Tarjoamme konsultaatiota 2 erityisluokanopettajan toimesta. Huomioimme jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti.	Konsultaatioiden määrä jäsenkunnittain ja ulkokunnittain vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi

TAULUKKO 2: Konsultaatiopalvelut

2.3 Hyvinvoivat oppilaat

Lasten ja nuorten hyvinvointi koostuu fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalisista tekijöistä. Hyvinvointiin kuuluu tunne oman elämän hallinnasta. Koulumme tukee oppilaiden itsetunnon vahvistamista ja vahvuuksien tunnistamista. Tunteiden tunnistaminen ja nimeäminen ovat tärkeitä käyttäytymisen ja tunne-elämän taitojen kehittämisessä. Hyväksyvä ja turvallinen kouluympäristö rohkaisee oppilaita kohtaamaan haasteita ja etsimään ratkaisuja.

Sateenkaaren koulun tavoitteena on auttaa oppilaita tunnistamaan omat vahvuutensa ja oppimistarpeensa. Koulu tukee oppilaiden selviytymistä yhteiskunnan haasteista ja kestävän elämäntavan edistämistä. Oppiminen ja kasvu tapahtuvat yksilöllisesti ja yhteisöllisesti osallistamalla ja toinen toisemme huomioimalla.

Hyvinvoivat oppilaat				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Oppilaamme kokevat saavansa riittävästi tukea opintoihinsa.	Riittävät henkilös- töresurssit.	Oppilaiden tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi
Tunnistamme oppilaiden tuen tarpeet.	Ammattitaitoinen henkilökunta. Toimiva opiskelu- huolto.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Opiskeluhuollon järjestäminen viipymättä.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi Kiireellisissä tapauksissa alle 3 päivää, muissa huolta herättävissä tapauksissa alle 5 päivää
Huolehdimme, että oppilaamme saavat riittävästi tukea käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteisiin sekä hallitsemaan käyttäytymistään sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.	Riittävä henkilös- tömäärä. Ammattitaitoinen henkilöstö. Tavoitteita tukeva opetussuunnitelma.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Koulutetun henkilöstön määrä. Oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttaminen. Uhka- ja väkivaltatilanteiden määrä kuukausittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 95% 80% tai >= edellinen vuosi <= edellinen vuosi
Opetamme oppilaitamme tunnistamaan tunteitaan, vahvuuksiaan sekä nimeämään niitä.	Tavoitteita tukevat soveltavat valinnaisaineet.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Oppilaiden itsearvioinnit puolivuosit- t- sittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 100% >= edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaille turvallisen ilmapiirin kasville ja sinnikkäälle oppimiselle.	Riittävä henki- löstö. Turvallinen oppi- misympäristö.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 100%
Osaamme kohdata oppilaat heidän tarvitsemallaan tavalla sekä tunnistamme	Ammattitaitoinen ja osaava henki- löstö.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi

heidän vahvuutensa.				
Kannustamme oppilaita kohtaamaan toinen toisiaan ystävällisesti sekä ymmärtämään mitä ystävällisyys merkitsee.	Taitojen harjoittelu arjessa sekä soveltavien valinnaisaineiden yhteydessä.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymän johtaja	75% tai \geq edellinen vuosi

TAULUKKO 3: Hyvinvoivat oppilaat

2.4 Toiminnan kehittäminen

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä kehittää toimintaansa jatkuvasti ja tekee saumatonta yhteistyötä perheiden, kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueiden kanssa. Keskeisinä yhteistyökumppaneina koetaan niin perheet, kunnat, järjestöt kuin hyvinvointialueet. Kuntouttavan opetuksen tuottajana yhteistyö Eloisan hyvinvointialueen kuntouttavien palveluiden kanssa on erityisen tärkeää.

Sateenkaaren koulu pyrkii vaikuttamaan omalla toiminnallaan, että oppilaiden tasa- ja yhdenvertaiset mahdollisuudet saada jatko-opetusta toteutuisivat. Erityisesti vaikeimmin kehitysvammaisten tai haastavasti käyttäytyvien autististen nuorten jatko-opetusmahdollisuudet ovat heikentyneet. Tulevaisuudessa Sateenkaaren erityiskoulu voisi tuottaa mm. tutkintoon valmentavaa opetusta (TUVA), joka olisi jatkumo Sateenkaaren perusopetuksen jälkeen niille, jotka eivät voi lähteä jatko-opintoihin erityisammattikouluihin.

Sateenkaaren koulu osallistuu aktiivisesti OT-keskustoimintaan tarjoamalla ennaltaehkäiseviä ja korjaavia palveluita, kehittäen niitä kuntien, oppilaiden ja huoltajien toiveiden mukaan. Koulu toimii asiantuntijana yhteistyössä OT-keskusten kanssa vuosina 2026–2028 edistäen vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden palveluiden suunnittelua ja toteutusta.

Toiminnan kehittäminen				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Toimimme osana Osaamis- ja tukikeskustoimintaa.	Olemme aktiivisesti mukana eri työryhmissä ja tarjoamme mm. konsultaatiopalveluita OT:n käyttöön.	OT-casejen ja työryhmäpalavereiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme kansallisesti yhteistyökumppaneidemme kanssa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten erityisopetusta.	Yhteistyö Kehitysvammaliiton, Autismiliiton, OT:n, OPH:n, Elmerikoulujen ja Vaatutoimijoiden kanssa.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain. Yhteistyön määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Vaikutamme kansallisesti vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien nuorten jatko-opetusmahdollisuuksiin ja sitä kautta vähennämme riskiä heidän syrjäytymiseensä yhteiskunnassa.	Yhteistyö Kehitysvammaliiton, Autismiliiton, OT:n, OPH:n, Elmerikoulujen ja Vaatutoimijoiden kanssa.	Yhteistyö järjestöjen, OPH:n ja OKM:n kanssa. Elmeriyhteistyö. Määrän seuraaminen vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Kehitämme opetuksen ja kuntoutuksen yhdistämistä yhteistyössä Eloisan ja muiden hyvinvointialueiden kanssa.	Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueiden kanssa. Yhteiset työryhmät.	Yhteistyöpäivien määrä. Tyytyväisyyskyselyt: sidosryhmäpalautteet vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi 68% tai >= edellinen vuosi
Kehitämme koulutusmateriaalia.	Yhteistyö mm. Opikeen kanssa.	Pilottikokeilut vuosittain ja palaute kokeiluista.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme konsultatiivisia palveluita.	Yhteistyö kuntien kanssa.	Palautteet konsultaatiosta vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

Kehitämme koulutustarjontaa.	Yhteistyö kuntien ja muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa. Järjestämme tulevaisuudessa mahdollisesti aikuisten perusopetusta ja TUVA-opintoja perusopetuksen päättäneille. TUVA-opetusluopien hakeminen.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain. Perussopimuksen muuttaminen.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi Perussopimusta muutettu 2025.
Mahdollistamme oppilaille osallistumisen koulumme kehittämiseen.	Oppilaskunnan hallitusten kokousten järjestäminen ja aloitteiden tekeminen.	Oppilaskunnan kokouksien ja aloitteiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Järjestämme jäsenkunnille kuntakouksia ja lähestymme heitä tiedotteilla palveluistamme tarpeen mukaan.	Hallituksen pöytäkirjojen lähettäminen kuntiin. Hallituksen ja tarkastuslautakunnan pöytäkirjojen julkaisu Sateenkaaren koulun kuntayhtymän kotisivuilla. Kuntakokousten järjestäminen.	Lähetettyjen tiedotteiden ja järjestettyjen kokousten määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

TAULUKKO 4: Toiminnan kehittäminen

2.5 Strategian seuranta ja arviointi

Strategian seuranta ja arviointi on helpompaa, kun strategian toteutumista kuvaavat mittarit ja niiden tavoitetasot on määritelty. Tulospöytäkirjan avulla voidaan pohtia, onko asetettu tavoite saavutettu, kun taas ohjauspöytäkirjan avulla nähdään, onko tavoitteessa kuljettu oikeaan suuntaan ja tehty oikeanlaisia valintoja. Käynnistysmittari puolestaan arvioi, onko kyetty lähtemään tavoitteessa eteenpäin. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän mittareilla

saadaan sekä laadullista että määrällistä tietoa tavoitteiden saavuttamisesta. Osa tavoitteista on vaikea numeerisesti osoittaa, näissä lähinnä kuvataan, onko asiassa edistytty tai päästy alkutilanteesta liikkeelle.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän strategian päämääristä ja tavoitteista johdetaan vuosittain Sateenkaaren koulun vuosisuunnitelma ja kuntayhtymän toiminta- ja kehittämissuunnitelmat. Talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä kuvataan, miten strategisia päämääriä ja tavoitteita on toteutettu. Tyytyväisyyskyselyjen, konsultaatioiden ja kotisivujen kautta saatujen palautteiden pohjalta tarkennetaan strategiaa ja nostetaan esille toimintamme kehittämistarpeita. Palautteiden perusteella arvioidaan, kuinka olemme toiminnassamme onnistuneet.

Strategian päämäärät ja tavoitteet otetaan huomioon asioiden valmistelussa. Päätöksiä tehdessä huomioidaan, että ne ovat strategian mukaisia. Joka toinen vuosi on strategian puolivälitarkastelu, jossa huomioidaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja tehdään tarvittavat tarkennukset tavoitteisiin ja strategian toimeenpanoon.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän hallitus seuraa toimintakausittain Sateenkaaren koulun oppilasmääriä, jatko-opintoihin päässeitä sekä Sateenkaaren koulun toimintaa suhteessa muihin Elmeri-kouluihin. Lisäksi hallitus seuraa toteutuneiden konsultaatioiden määrää ja talouteen vaikuttavia muuttujia, kuten vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi perusopetusta saavien oppilaiden, toiminta-alueittaisten oppilaiden sekä intervalliopetuksen määrää. Myös iltapäivähoidon palvelun tuottamisen tarvetta seurataan. Talouden osalta seurataan miten valtiolta ja kunnilta saatavat kulut vastaavat menoja ja kuinka tarvittaessa hinnoittelua muutetaan vastaamaan syntyneitä kuluja.

Tarkastelun kohteena on myös henkilöstön osaamisen kehittäminen ja siihen liittyen koulutusten määrän seuraaminen suhteessa henkilöstöön sekä koulutetun henkilöstön määrään.

3 SATEENKAAREN ERITYISKOULUN TOIMINTA

Sateenkaaren erityiskoulu on Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ylläpitämä peruskoulu, jossa annetaan esi- ja perusopetusta, vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitseville lapsille ja nuorille.

3.1 Toiminnan kuvaus

Sateenkaaren erityiskoulu tarjoaa opetusta kehitysvammaisille, autistisille ja psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille, joiden kotikunnan lähikoulu ei pysty vastaamaan heidän koulunkäyntinsä yksilöllisiin tarpeisiin tai jotka tarvitsevat kasvun, kehityksen sekä oppimisen tueksi laaja-alaista kuntoutusta. Opetusta annetaan yhdessätoista (11) erityisluokassa, joissa opiskelee eri vuosiluokilla olevia oppilaita. Opetusta järjestetään sekä toiminta-alueittain että oppiaineittain. Sateenkaaren erityiskoulussa kaikki oppilaat kuuluvat oppilaskohtaisen tuen piiriin. Oppilaskohtainen tuki järjestetään joko yleisen oppivelvollisuuden tai vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen piirissä.

Toiminta-alueittaista opetusta annetaan vaikeimmin kehitysvammaisille, autistisille tai muulla tavoin vammaiselle tai vakavasti sairaalle oppilaalle. Tavallisesti näille oppilaille tehdään päätös opetuksesta vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen piirissä. Tällöin multisensorinen opetus, vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät, arjen ja teorian yhdistäminen sekä vahvat struktuurit ovat opetuksen keskiössä. Oppilaille, joilla on puuttellinen kyky käyttää aistejaan, tarjotaan aistitoimintoja korjaavia menetelmiä. Aistijärjestelmää kuntoutetaan esimerkiksi Sherbornen, Poken, KKK:n, Satuhieronnan, Fysioakustisen tuolin, Neurosonicin ja Basaalistimulaation avulla. Koulussa toteutetaan myös Mindfulness-harjoitteita sekä äänimaljarentoutusta.

Oppiaineittain annettava opetus suunnitellaan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti. Psykososiaalisen tuen opetuksessa painottuvat sosiaalisten ja tunne-elämätaitojen opetus. Koulussa on käytössä näiden taitojen kehittämiseen liittyviä menetelmiä, joita ovat esimerkiksi ART, Lions Quest, Nepsy ja sosiaaliset tarinat sekä Positive. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, aikuisten ja eri yhteisöjen kanssa.

Sateenkaaren koulun rehtorin virkaa hoitaa kuntayhtymän johtaja. Lisäksi kuntayhtymässä ja sen ylläpitämässä Sateenkaaren erityiskoulussa työskentelee hallintosihteeri, yksitoista erityisluokanopettajaa, 39 koulunkäynninohjaajaa / -avustajaa sekä noin 22 oppilaskotien palkkaamaa ohjaajaa. Sateenkaaren erityiskoulussa on keskimäärin 83-85 vakituista oppilasta. Koulussa käy myös lyhytaikaisen kuntoutuksen piiriin kuuluvia oppilaita 5–10 viikkotasolla. Koulun oppilasta 71 prosenttia käy koulua päivittäin kotoa käsin. Koulun toimintaa ohjaavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetukset, opetussuunnitelman perusteet sekä paikallinen opetussuunnitelma ja siihen perustuva koulun vuosisuunnitelma.

3.2 Toiminnan tavoitteet, keinot ja mittarit vuodelle 2027

Sateenkaaren erityiskoulun toiminnan tavoitteet nousevat kuntayhtymän strategian painopistealueilta, joita ovat laadukas erityisopetus, konsultaatiopalvelut, hyvinvoivat oppilaat ja toiminnan kehittäminen.

3.2.1 Laadukas erityisopetus

Laadukas erityisopetus				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Toteutamme vaativan oppilaskohdittaisen tuen esi- ja perusopetusta Eloisa Vaalijalan kuntoutuksessa oleville oppilaille	Oppilaspaikat pidetään täytettyinä. Ammattitaitoinen	Oppilasmäärä. Jäsen- ja ulkokuntien määrä vuosittain. Henkilöstön kou-	Kuntayhtymänjohtaja	Oppilasmäärä vuositason keskimäärin 83. >= edellinen vuosi

ja kotoa päivittäin koulua käyville oppilaille jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioiden.	ja koulutettu henkilöstö. Riittävät resurssit. Opetussuunnitelma on painotettu oppilaiden tarpeiden mukaan. Tulot vastaavat opetuksen järjestämisestä syntyviä kuluja.	lutustausta ja täydennyskoulutusmäärä. Tyytyväisyys- ja hyvinvointikyselyt. Oppilasmäärä suhteessa henkilöstöön. Tyytyväisyys- ja hyvinvointikyselyt Valtionosuuksien, kotikuntakorvauksien ja kunnilta perittävien korvauksien määrät.		>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tarjoamme laadukkaita ja tavoitteellisia perusopetuksen palveluita.	Osaava ja ammatitaitoinen henkilöstö, joka toteuttaa opetusta suunnitelmallisesti toimintaa jatkuvasti arvioiden ja sen pohjalta opetusta kehittäen.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Henkilöstökyselyt vuosittain. Opettajien kokoukset, opevaritit.	Kuntayhtymänjohtaja	>=95 % 68 % tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaalle yksilöllisiä pedagogisia ratkaisuja.	Osaava ja ammatitaitoinen henkilöstö. Riittävät resurssit ja oppimista tukeva kouluympäristö ja materiaalit: tunti liikuntaa päivässä, aistiharjoitukset, rentoutushetket, digitaalisten harjoittelun, toiminnallinen ja monialainen oppiminen, kokemuspohjainen oppiminen. Toimiva opiskeluhoolto.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Koulutusten määrä. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Oppilaiden eteneminen opinnoissa vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>=95 % >= edellinen vuosi 100 % (Luokalta toiselle siirtyminen).
Huolehdimme tur-	Jokainen työnte-	Oppilaiden ja	Kuntayhtymänjohtaja	68 % tai >= edellinen vuosi

<p>vallisesta ja siististä kouluympäristöstä.</p>	<p>kijä huolehtii osaltaan ympäristön siisteydestä ja turvallisuudesta ja ilmoittaa epäkohdista. Oppilaat opettelevat siivoamaan jälkensä ja viemään tavarat paikoilleen tuntien jälkeen.</p> <p>Henkilökunta huomioi oppilaiden erilaiset tarpeet työkentelyssään. Käytetään tarvittavia apuvälineitä esim. nosturit.</p> <p>Toimitaan koulun suunnitelmien mukaisesti arjessa ja poikkeustilanteissa: secapp, hälyttimien käyttö (vivago), toiminta uhka- ja vaaratilanteissa.</p> <p>Välituntivalvonta toteutetaan kaikkien työntekijöiden toimesta. Varmistetaan, että puhelimia ei käytetä välitunneilla. Huolehditaan, että jokaisella on tekemistä välitunnilla.</p> <p>Varmistetaan, että kaikki tietävät käytänteet -> hyvä perehdytys.</p>	<p>huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Henkilöstön hyvinvointikysely.</p> <p>Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain.</p> <p>Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain.</p> <p>Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain.</p> <p>Ulospoistumis- ja sisälle suojautumisharjoitusten määrä. Luokka-kohtaiset harjoitukset.</p> <p>Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.</p> <p>Täytettyjen perehdytyslomakkeiden määrä.</p>		<p><= edellinen vuosi</p> <p><= edellinen vuosi</p> <p><= edellinen vuosi</p> <p>>= edellinen vuosi</p> <p>>= edellinen vuosi</p> <p>>= edellinen vuosi</p>
<p>Huomioimme opetuksessamme tasa-arvoisesti oppilaiden tarpeet.</p>	<p>Arviointisuunnitelman tekeminen jokaiselle sitä tarvitsevalle oppilaalle syyslomaan mennessä: ohjauspalvelut, materiaalit, opetusjärjestelyt, kommunikaatio</p>	<p>Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyt vuosittain.</p> <p>Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.</p>	<p>Kuntayhtymänjohtaja</p>	<p>68 % tai >= edellinen vuosi</p> <p>68 % tai >= edellinen vuosi</p>

		Tehtyjen arviointisuunnitelmien määrä.		100 %
Järjestämme intervalliovetusta akuutteihin kriisitilanteisiin oppilaan koulunkäyntiin liittyen.	Intervalliluokissa on tilaa akuuteille kriisijaksolaisille kysynnän mukaan. Konsultaatiopalvelut.	Intervalliovetuksen määrä. Webropol-kyselyt. Konsultaatioiden määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Henkilöstömme ovat koulutettuja ja heidän työuransa ovat pitkäkestoisia.	Henkilöstöltä vaaditaan ammattitaito ja tarjotaan täydentävää lisäkoulutusta. Tarjotaan mahdollisuutta oppisopimuskoulutukseen. Henkilöstön hyvinvointia tuetaan tyhytunneilla, ePassilla, yhteiskahveilla.	Työurien pituus ja alalle soveltuvien tutkintojen määrä. Koulutuspäivien määrä. Oppisopimuskoulutusten suorittaneiden määrä. Tyhytuntien, ePassin, yhteiskahvien toteutumisen seuranta.	Kuntayhtymänjohtaja	5 vuotta tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tuemme oppilaiden jatko-opintovalmiuksia ja itenäistymistä huolehtimalla oppilaiden oppimisvalmiuksien kehittämisestä. Oppilas palaa takaisin lähikouluunsa.	Opetetaan oppilaille arjen perustaitoja, sosiaalisia taitoja ja tunnetaitoja osana muuta opetusta.	Jatko-opintoihin päässeiden määrä vuosittain. Lähikouluihin palanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	100 % >= edellinen vuosi
Kehitämme uudenlaisia ja joustavia tapoja järjestää erityisopetusta.	Etäopetus, opetuksen järjestäminen muiden kuntoutusta järjestävien tahojen kanssa. Jalkautuvat palvelut.	Opinnoissa edenneitten määrä vuositasolla.	Kuntayhtymänjohtaja	100 %

TAULUKKO 5: Laadukas erityisopetus

3.2.2 Konsultaatiopalvelut

Konsultaatiopalvelut				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Tuemme kuntia vaativassa varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen työssä jäsenkunnat esisijaisesti huomioiden.	Järjestämme konsultaatiopalveluita etänä sekä käyn- teinä kysynnän mukaan.	Konsultaatioiden määrä vuosittain jäsen- ja ulkokun- nittain. Palautteet konsul- taatioista vuosit- tain webropol-ky- selyn kautta.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tuemme ja vahvis- tamme alueellista vaativan erityisope- tuksen osaamista konsultaatiopalve- luiden avulla.	Konsultaatiopal- velusta tiedotta- minen ja palvelun järjestäminen omalla alueella.	Konsultaatioiden määrä paikkakun- nittain. Palautteet konsul- taatioista vuosit- tain webropol-ky- selyn kautta.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi
Tarjoamme ensisi- jaisesti varhaista tu- kea ja ennaltaeh- käiseviä palveluita.	Konsultaatiopal- veluiden tarjoami- nen kunnille.	Konsultaatioiden määrä. Palautteet konsul- taatioista vuosit- tain.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Pyrimme vähentä- mään korjaavien palveluiden tar- vetta.	Konsultaatiopal- veluista tiedotta- minen, konsultaa- tiotyön lisääntymi- nen ja kuntayh- teistyön lisäämi- nen.	Konsultaation kautta kouluumme ohjautuneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	<=edellinen vuosi
Annamme pedago- gista tukea ja oh- jausta kuntien var- haiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle.	Tarjoamme yk- silö- ja yleispeda- gogista konsul- taatiota kuntien henkilöstön työtä tukemaan.	Konsultaatioiden määrä ja palaut- teet konsultaati- oista vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi
Tuemme oppilaan koulunkäyntiä lähi- koulussa.	Tarjoamme konsul- taatiopalveluita kunnille yksilöta- solla. Tarjoamme konsul- taatiota oppi- laskohtaisena jat- kuvana proses- sina tarpeen mu- kaan.	Konsultaatioiden määrä. Konsultaation kautta kouluun oh- jautuneiden määrä. Omaan lähikou- luun palanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi <=edellinen vuosi >= edellinen vuosi

TAULUKKO 6: Konsultaatiopalvelut

3.2.3 Hyvinvoivat oppilaat

Hyvinvoivat oppilaat				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Oppilaamme saavat oikea-aikaista ja omaa oppimista tukevaa opetusta ja ohjausta koulunkäyntiinsä.	Riittävät resurssit, pienet opetusryhmät, erilaiset oppimistilat, yksilölliset opetussuunnitelmat.	Oppilaiden tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Opintojen eteneminen.	Kuntayhtymänjohtaja	68 % tai >= edellinen vuosi 100 %
Tunnistamme oppilaiden tuen tarpeet ja vahvuudet. Reagoimme välittömästi oppilaan koulunkäynnistä nouseviin huoliin.	Ammattitaitoinen henkilökunta. Positiivinen lähestymistapa oppilaan kohtaamisessa ja taitojen tunnistamisessa. Toimiva opiskeluhuolto.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Opiskeluhuollon järjestäminen viipymättä.	Kuntayhtymänjohtaja	68 % tai >= edellinen vuosi Kiireellisissä tapauksissa alle 3 päivää, muissa huolta herättävissä tapauksissa alle 5 päivää.
Huolehdimme, että oppilaamme saavat riittävästi tukea käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteisiin sekä oppivat hallitsemaan käyttäytymistään sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.	Riittävät resurssit. Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö. Tunne-elämätaitojen ja sosiaalisten sekä vuorovaikutustaitojen opettaminen osana arkea.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Koulutetun henkilöstön määrä. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Uhka- ja väkivaltatilanteiden määrä kuukausittain ja vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68 % tai >= edellinen vuosi 95 % 80 % tai >= edellinen vuosi <= edellinen vuosi
Opetamme oppilaitamme tunnistamaan tunteitaan, vahvuuksiaan sekä	Tunne-elämätaitojen opettaminen osana arkea. ART-menetelmä.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68 % tai >= edellinen vuosi

nimeämään niitä arjessa.	Positiivinen pedagogiikka. Mindfulness. Kaveritaitojen opettaminen.	Oppilaiden itsearvioinnit puolivuositain.		100 % >= edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaille turvallisen ilmapiirin kasvulle ja sinnikkäälle oppimiselle.	Riittävät resurssit. Yhteisesti sovitut toimintatavat koulussa.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68 % tai >= edellinen vuosi 100 %
Kannustamme oppilaita kohtaamaan toinen toisiaan ystävällisesti sekä ymmärtämään mitä ystävällisyys merkitsee ja sitä kautta saavuttamaan merkityksellisiä kaverisuhteita.	Taitojen harjoittelu arjessa sekä soveltavien valinnaisaineiden yhteydessä. Aikuiset auttavat kaverisuhteiden luomisessa mm. väli- ja oppitunneilla.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	75 % tai >= edellinen vuosi

TAULUKKO 7: Hyvinvoivat oppilaat

3.2.4 Toiminnan kehittäminen

Toiminnan kehittäminen				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Toimimme osana Osaamis- ja tukikeskustoimintaa.	Olemme aktiivisesti mukana eri työryhmissä ja tarjoamme mm. konsultaatiopalveluita OT:n käyttöön.	OT-casejen ja työryhmäpalavereiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme kansallisesti yhteistyökumppaneidemme kanssa vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten erityisopetusta. Vaikutamme näiden nuorten jatko-opetusmahdollisuuksiin ja sitä kautta vähen-	Yhteistyö Kehitysvammaliiton, Tikoteekin, Autismiliiton, OT:n, OPH:n ja Elmerikoulujen kanssa. Elmeri-rehtoritapaamiset, Elmerikoulujen yhteiset tapaamiset ja El-	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain. Tehdyn yhteistyön seuraaminen vuosittain. Elmeri-tapaamisten määrät. Osallistuneiden määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	75 % tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi

nämme riskiä heidän syrjäytymiseensä yhteiskunnassa.	meri-konsultivien opettajien tapaamiset ja Elmeri-verkostotoiminnan kehittäminen.			
Kehitämme opetuksen ja kuntoutuksen yhdistämistä yhteistyössä Eloisan kanssa.	Yhteiset kehittämispäivät, työryhmät ja lähetetiimit.	Yhteistyöpäivien määrä. Tyytyväisyyskyselyt: sidosryhmäpalautteet vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi 68 % tai >= edellinen vuosi
Konsultaatiopalvelun kehittäminen pysyväksi toimintatavaksi.	Palvelun myyntikysynnän mukaan.	Palautteet konsultaatiosta vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme koulutustarjontaa ja koulutuspalveluja.	Selvitämme TUVA-opetuksen tarvetta alueellamme yhteistyötahojen kautta. Selvitämme tarvetta profiloitujen koulutuskokonaisuuksien järjestämiseksi.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidoryhmäkyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	Asia suunnittelussa ja seurannassa.
Mahdollistamme oppilaille osallistumisen koulumme kehittämiseen.	Koulussa toimii oppilaskunnan hallitus, joka koontuu 1 krt /kk. Jokaisesta luokasta on edustaja oppilaskunnan hallituksessa.	Oppilaskunnan kokouksien ja aloitteiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tiedotamme huoltajia koulumme toiminnasta.	Vanhempainiltojen järjestäminen, juhlat, oppilaspalaverit.	Tiedotteiden määrä, järjestettyjen tapaamisten määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

TAULUKKO 8: Toiminnan kehittäminen

4 HENKILÖSTÖSTRATEGIA JA SEN TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT

Suunnitelmakauden alussa Sateenkaaren koulussa on yhteensä 12 virkaa ja 40 työsuhteista. Osa työsuhteista on määräaikaista. Suunnitelmakaudella henkilöstön määrä pysyy ennallaan. Henkilöstön keski-ikä on noin 51,3 vuotta. Sateenkaaren koulusta palveluksesta siirtyä eläkkeelle vuoden 2027-2029 loppuun mennessä yhteensä 1 työntekijä.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän kokonaisstrategiassa vuosille 2023–2025 on henkilöstöllä keskeinen rooli Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ja erityiskoulun menestyksen rakentamisessa. Yhtymähallitus hyväksyi 20.06.2023 erillisen henkilöstöstrategian vuosille 2023–2025. Uusi strategia valmistuu vuoden 2026 aikana.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän henkilöstöstrategian tavoitteita ovat:

1. Arvot tunnistava henkilöstö
2. Osaaminen ja uudistuminen
3. Työhyvinvointi

Tavoitteiden toteuttaminen on ensisijaisesti työnantajan vastuulla, mutta ne eivät voi toteutua ilman henkilöstön aktiivista osallistumista. Se edellyttää, että henkilöstö tuntee arvot ja tavoitteet sekä sitoutuu toimimaan niiden mukaisesti.

Henkilöstöstrategian visio

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on kiinnostava ja vetovoimainen työnantaja.

4.1 Arvot tunnistava henkilöstö

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintaa ohjaavana ajatuksena toimii jo koululla vuosia käytössä ollut ”Yksilöllisesti yhdessä oppien”. Kiteytyneeseen lauseeseen sisältyy kuntayhtymän arvot, jotka on henkilöstön kanssa yhdessä sovittu. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän arvoja ovat: oppilaslähtöisyys, hyvinvointi ja vuorovaikutus sekä luotettavuus ja vastuullisuus.

Arvot tunnistava henkilöstö				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Henkilöstö tunnistaa toimintaa ohjaavat arvot.	Arvoista sopiminen yhdessä henkilöstön kanssa.	Henkilöstökyselyyn vastanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= 75 %
	Uusien työntekijöiden perehdyttäminen.	Arvojen tunnistaminen henkilöstön keskuudessa.		>=100 %
	Arvojen käsittely osana henkilöstön kanssa pidettäviä kehitys- ja palautekeskusteluja.	Perehdytys- ja siihen liittyvien ohjeistusten sisäistäminen ja lomakkeen täyttäminen perehdyttäjän johdolla.		100 %
		Kehitys- ja palautekeskusteluiden määrä.		100 %
Henkilöstö toimii sovittujen arvojen mukaisesti.	Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja arvoihin palaaminen arjessa säännöllisesti.	Henkilöstökyselyihin vastanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>=75 %
		Oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien tyytyväisyyskyselyihin vastanneiden määrä vuosittain.		>= 68 %
	Esimiehillä ja työntekijöillä on valmius keskustella arvoista ja perustella toimintaa niiden pohjalta.	Henkilöstökyselyihin vastanneiden määrä vuosittain.		>=75 %

TAULUKKO 9: Arvot tunnistava henkilöstö

4.2 Osaaminen ja uudistuminen

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä toimii Sateenkaaren erityiskoulun opetuksenjärjestäjänä, joka järjestää vaativan oppilaskohtaisen tuen opetusta. Laadukkaan erityisopetuksen tuottaminen edellyttää koulutettua ja sitoutunutta henkilöstöä. Aktiivinen täydennyskoulutus on mahdollistanut työntekijöiden kehittymisen uusiin haasteisiin. Oppisopimuskoulutusten kautta Sateenkaaren koululle on saatu töihin niin lähihoitajia kuin koulunkäynninohjaajia. Myös kehitysvammaisten erityisopettajia on valmistunut työn ohella kouluttautumalla. Vuonna 2027 Sateenkaaren koululla on kolme työntekijää, jotka koulutautuvat oppisopimuksella.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä kouluttaa henkilöstöään aktiivisesti. Aktiivisuus täydennyskoulutuksessa tarkoittaa, että koulutustarjontaa on monipuolisesti ja se on uudistuvaa ja laadukasta. Ulkopuolisiin täydennyskoulutuksiin on myös mahdollisuus päästä ja omaehtoiseen kouluttautumiseen kannustetaan.

Sateenkaaren koulussa on voitu erillisten järjestelyerien turvin määritellä uusia tehtävänkuvia, joista maksetaan korvaus työntekijälle. Tämä tarjoaa työntekijälle mahdollisuuden kehittää omaa ammattitaitoaan ja toisaalta se antaa vaikutusmahdollisuuksia laajentaa omaa tehtävänkuvansa. Sateenkaaren koululle koulutetaan oma Avekki-kouluttaja vuonna 2027-2028, joka jatkossa huolehtii jatkossa henkilöstön ajantasaisesta Avekki-koulutuksesta ja toimintatapamallin ylläpidosta sekä osallistuu jälkiselvittelyihin.

Osaaminen ja uudistuminen				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Henkilöstön osaaminen vastaa työn vaatimuksia ja muuttuvia tarpeita sekä mahdollistaa työuralla etenemisen.	Keskustelemalla työntekijän työssä kehitymisestä kehitys- ja palautekeskusteluissa.	Kehitys- ja palautekeskusteluiden määrä. Kehitys- ja palautekeskusteluissa asetettujen tavoitteiden	Kuntayhtymänjohtaja	>=100 % >=68 %

	<p>Työnkuvan laajentaminen työntekijän vahvuuksien mukaisesti.</p> <p>Työnantajan tarjoama lisä- ja täydennyskoulutus.</p> <p>Oppisopimuskoulutuksen mahdollistaminen.</p>	<p>saavuttamisen arviointi henkilöstökyselyssä.</p> <p>Vastuutehtävien määrä.</p> <p>Henkilöstön tyytyväisyys työnkuvaan henkilöstökyselyn perusteella.</p> <p>Lisä- ja täydennyskoulutuspäivien määrä vuosittain.</p> <p>Koulutuksiin osallistuneiden määrä.</p> <p>Henkilöstön kokemus täydennyskoulutuksen riittävästä henkilöstökyselyn pohjalta.</p> <p>Oppisopimuskoulutuksen aloittaneiden sekä valmistuneiden määrä.</p> <p>Kouluttamattomien osuus henkilökunnasta.</p>		<p>>= edellinen vuosi</p> <p>>= 68 %</p> <p>vähintään 3 päivää / hlö</p> <p>>= 85 %</p> <p>75 % henkilöstöstä kokee, että koulutus on riittävää</p> <p>Koulutuksen aloittaneiden määrä suhteessa valmistuneisiin.</p> <p><= 5 %</p>
Uudistamiskyky	<p>Vahvistamalla työntekijöiden kykyä kehittää omaa toimintaansa.</p> <p>Työnkuvan muutokset työntekijän ammatilliset vahvuudet huomioon ottaen.</p>	<p>Työyhteisön kehittämismyönteisyyden kartoittaminen henkilöstökyselyssä.</p> <p>Työyhteisön kehittämismyönteisyyden kartoittaminen kehitys- ja palautekeskusteluissa.</p> <p>Vastuutehtävien määrä.</p>	Kuntayhtymänjohtaja	<p>>=68 %</p> <p>>=68 %</p> <p>>= edellinen vuosi</p>
Tavoitteellisuus työn sisällön ja vaatimusten muuttuessa.	<p>Työtä ohjaavien tavoitteiden asettaminen, seuraaminen ja arviointi yhdessä henkilöstön kanssa.</p>	<p>Kehitys- ja palautekeskustelut keskustelut.</p> <p>Henkilöstökyselyt</p>	Kuntayhtymänjohtaja	<p>>=68 %</p> <p>>=68 %</p>

Henkilöstön si- touttaminen.	Osaaminen synty pitkäjänteisesti teh- dystä työstä ja hen- kilöstön sitoutunei- suudesta.	Työurien pituuden seuranta. Rekrytointien määrä.	Kuntayhty- mänjohtaja	>=5 vuotta Henkilöstön vaihtu- vuus vuosittain. <= 10 %
---------------------------------	---	---	--------------------------	--

TAULUKKO 10: Osaaminen ja uudistuminen

4.3 Työhyvinvointi

Sateenkaaren koulun kuntayhtymään tehtiin työterveyden toteuttamana työpaikkaselvitys toukokuussa 2023 sekä AVIN työsuojelutarkastus 2024. Työpaikkakäynnin esikyselyissä henkilöstön voimavaroiksi työssä nousi useita tekijöitä, mm. mukavat työkaverit, esimiehen tuki, mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä, viihtyisä työympäristö ja selkeät työtehtävät ja vastuut. Työpaikalla ei ole kyselyiden mukaan koettu epäasiallista kohtelua tai syrjintää, eikä päihteiden käytöstä aiheutuvia haittoja. Henkilöstökysely toteutettiin marraskuussa 2025. Vastanneista 71 % oli erittäin tyytyväinen kuntayhtymään työnantajana ja 18 % melko tyytyväinen.

Väkivallan uhka on työssä olemassa, mutta väkivaltatilanteiden määrä on vähentynyt ja keskittyy lähinnä yksittäisiin oppilaisiin. Koulun turvallisuustekijöihin on kiinnitetty huomiota niin sisäisessä toiminnassa kuin ulkoisen uhkan varalta. Koululla on uusittu mm. hälytysjärjestelmä ja yhtenäistetty toimintatapoja. Työterveyshuolto on merkittävässä roolissa ennaltaehkäisevässä ja työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Lisääntyneen väkivallan vuoksi on tärkeää, että koko koulun henkilöstö on koulutettu Avekki-toimintatavan käyttöön ja että tulevaisuudessa koululla on oma Avekki-kouluttaja, joka huolehtii koulutuksista ja ylläpidoista sekä osallistuu jälkiselvittelyihin.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä turvaa riittävät mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, työnohjaukseen, työterveyshuoltoon ja muihin henkilöstön osaamista ja jaksamista edistäviin vaikuttaviin toimenpiteisiin. Työkyvyn ylläpitämisen uusiin keinoihin panostetaan jatkuvasti. Henkilöstö on antanut positiivista palautetta etenkin organisaation myöntämästä Epassirahasta.

Myös vuonna 2027 henkilöstön hyvinvointiin tullaan panostamaan niin Epassin, pyöräetuuden, tyhy-tuntien, esimerkkiruokailuedun kuin työyhteisökahvien muodossa. Hyvinvoiva henkilöstö on toiminnan onnistumisen edellytys.

Työhyvinvointi				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Työtehtävät ovat selkeät ja merkitykselliset.	Vastuiden ja työnjaon selkeyttäminen.	Henkilöstökysely Sairauspoissaolojen seuranta.	Kuntayhtymänjohtaja	>=68 % <= edellisen vuoden merkintöjen määrä
Työn tekeminen on turvallista (fyysinen ja psyykinen kuormitus)	Koko henkilöstö on koulutettu Avekkitoimintatapamallin käyttöön. Painopiste on aina ennaltaehkäisyssä. Turvallinen työympäristö. Apuvälineet turvallisen työn suorittamiseen. Ajantasainen ja toimiva pelastus- ja turvallisuus- sekä kriisisuunnitelma.	Avekkikoulutuksen käyneiden määrä. Uhka- ja vaaratilanteiden raportointi ja seuranta. Työtaturmien määrä. Henkilöstökysely Henkilöstökysely Työterveyshuollon työpaikkaselvitys 3–5 vuoden välein.	Kuntayhtymänjohtaja	>=edellisen vuoden määrä <=edellisen vuoden määrä <= edellisen vuoden määrä >=edellisen vuoden määrä >=edellisen vuoden määrä Verrataan edellisen selvityksen tuloksiin.
Henkilöstön hyvät työyhteisötaidot	Työyhteisötaitojen kehittäminen. Yhteisten tyhy-ilta-päivien viettäminen. Koulun kehittämispäivän viettäminen koko henkilöstön kanssa yhdessä.	Henkilöstökysely Pidettyjen tyhyjen määrä. Kehittämispäivän toteutuminen. Henkilöstön kokemus epäasiallinen kohtelu työpaikalla.	Kuntayhtymänjohtaja	>=edellisen vuoden määrä >=edellisen vuoden määrä 1 päivä / vuosi 0 %

Oikeudenmukainen johtaminen	Muutosten valmistelu yhteistyössä henkilöstön kanssa.	Henkilöstökysely Kehitys- ja palauttekeskustelut	Kuntayhtymänjohtaja	>=edellisen vuoden määrä
	Riittävä tiedottaminen.	Henkilöstökysely		>= 68 % tai >=edellisen vuoden määrä
	Avoin keskustelu henkilöstön kanssa.	Henkilöstökysely		>= 68 % tai >=edellisen vuoden määrä

TAULUKKO 11: Työhyvinvointi

5 TALOUSARVIO JA SUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET

Tässä luvussa käsitellään talousarvion laadinnan ja seurannan periaatteita, määritellään sitovuustaso sekä tuodaan esille sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteet ja kuntayhtymän merkittävimmät riskit.

5.1 Talousarvion laadinnan periaatteet ja rakenne

Kuntalain 110 §:n talousarviota ja – suunnitelmaa koskevassa pykälässä säädetään, että valtuuston on hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuoksi. Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on yhden toimielimen kuntayhtymä, jossa talousarviosta ja talous – sekä toimintasuunnitelmasta päättää yhtymähallitus.

Talousarvio- ja suunnitelma tulee laatia siten, että ne toteuttavat strategiaa ja edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kuntayhtymän talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvio on laadittu siten, että rahoitustarve katetaan valtionosuusrahoituksella, kotikuntakorvauksilla, kunnilta perittävillä koulunpäivämaksuilla ja aamu- ja ilta-päivähoidon maksuilla. Talousarvioesityksessä on talousarvio vuodelle 2027 ja suunnitelma vuosille 2028–2029. Kuntalain mukaisia tilivelvollisia ovat yhtymähallituksen jäsenet ja kuntayhtymän johtaja / rehtori.

Kuntayhtymä ylläpitää Sateenkaaren erityiskoulua, joka järjestää esi- ja perusopetusta sekä aamu- ja iltapäivähoitoa ja konsultaatiopalveluita kuntiin. Kuntayhtymällä on kolme kustannuspaikkaa vuonna 2027, joita ovat Sateenkaaren koulun kuntayhtymä ja luottamustoimi sekä konsultaatio. Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle on laadittu yksi tuloskortti, joka sisältää kuntayhtymän talousarviovuoden 2027 tavoitteet, keinot, mittarit, tavoiteluvut ja aikataulun sekä vastuutahot.

Kuntayhtymän talous- ja palkkahallinto, tietohallinto, ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut, työterveyspalvelut, tilintarkastuspalvelut ja tietosuojavastaavan palvelut ostetaan ulkopuolisena palveluna. Kiinteistöpalvelut sisältyvät vuokran hintaan.

5.1.1 Sitovuustaso

Kuntayhtymänjohtajaa sitoo talousarviossa tiliryhmäkohtainen toimintakate. Sitova tiliryhmätaso on 2. Mikäli tiliryhmäkohtainen budjetti ei riitä vastaamaan kustannuksia, tekee päätöksen budjetin muuttamisesta yhtymähallitus. Tiliryhmäkohtaisten tilien eristä tulee raportoida vuoden aikana hallitukselle, mikäli niissä on tiedossa olennaisia poikkeamia talousarvioon nähden.

Investointiosassa yhtymähallitukseen nähden sitovana tasona on talousarviossa hyväksytty investointien määrä yhteensä. Mikäli investointeihin saadaan rahoitusosuuksia, yhtymähallitukseen nähden sitovana tasona on tulojen ja menojen netto. Tarvittavat talousarviomuutokset tuodaan yhtymähallituksen käsiteltäväksi vuoden 2027 aikana. Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä ei ole vuosille 2027–2029 suunnitelmissa investointeja.

5.1.2 Toteutumisen seuranta

Talousraportointia tehdään kuukausittain. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kuntayhtymän hallitukselle jokaisessa hallituksen kokouksessa. Lisäksi hallitukselle esitetään tuloskortin väliarviot kaksi kertaa vuodessa. Tarkastuslautakunnalle lähetetään talousraportit ja hallituksen pöytäkirjat kuukausittain.

Ensisijaisesti toiminta tulee sopeuttaa siten, että talousarviossa pysytään. Talousarvion ylitys edellyttää talousarvion muuttamista. Talousarvion muutoksista päättää tiliryhmän sisällä kuntayhtymän johtaja tiliryhmälle annetun budjetin mukaisesti, muissa muutoksissa päätöksen tekee yhtymähallitus. Mikäli sitovaksi tavoitteiksi asetetut tavoitteet eivät näytä talousarviovuonna toteutuvan, tulee niiden olennaisista poikkeamista raportoida hallitukselle tuloskortin väliarvioinnin yhteydessä ja kuukausittain annettavan talous- ja toimintaraportin yhteydessä. Kuntayhtymän hallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole talousarviossa varauduttu.

5.1.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan järjestäminen on osa kuntayhtymän johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kuntayhtymän sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Yhtymähallitus päättää sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty hallituksessa 14.02.2023.

Riskienhallinta on sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa organisaation tavoitteiden saavuttaminen, toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Riskienhallintaa toteutetaan riskien arvioinneilla.

Riskienhallinnan prosessi perustuu riskien tunnistamiseen ja niiden kuvaamiseen. Lähtökohtana on ennakkoon arvioida merkittävimpien riskikohtien todennäköisyydet ja varautua niihin ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä. Näillä toimenpiteillä voidaan poistaa riskikohdat ja / tai minimoida niiden mahdolliset seuraamukset. Riskien hallinnan toimintatavat ovat keskeisessä roolissa riskien hallitsemisessa, valvomisessa ja raportoinnissa.

Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja muiden merkittävien päätösten valmistelun, suunnittelun, seurannan ja toteutuksen yhteydessä. Talousarvion laadinnan yhteydessä tulee analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista. Se kuuluu osana strategia- ja talousarvioprosessiin sekä toiminnan suunnitteluun. Esihenkilöiden tehtävänä on johtaa ja ohjata toimintaa ja henkilöstöä tavoitteiden saavuttamiseksi. Henkilöstö osaltaan sitoutuu toimimaan yhteisesti hyväksytyjen tavoitteiden, sääntöjen ja tehtyjen päätösten mukaisesti, kehittämään toimintatapoja sekä ylläpitämään ja kehittämään ammatillista osaamistaan.

Yhtymähallitus hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäisen valvonta ja riskienhallinta toimeksi pannaan. Yhtymähallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä tarvittaessa selvityksen konsernivalvonnasta.

Kuntayhtymän johtaja vastaa Sateenkaaren koulun hallintosäännön mukaisesti sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Kuntayhtymän johtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis-

ja hallintoprosessien tuloksellisuutta. Hän valmisteleekin myös yhdessä Kuntalaskennan kanssa toimintakertomuksessa annettavat tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi yhtymähallitukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutumisesta. Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on vastata riskien tunnistamisesta, arvioinnista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta.

Rehtori vastaa oman tehtäväalueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista.

Kuntayhtymän johtotiimin tehtävänä on tukea kuntayhtymän johtajaa operatiivisessa johtamisessa sekä strategian että riskienhallinnan toimeenpanossa. Johtotiimi vastaa strategisten riskien arvioinnista ja niiden toimenpiteistä. Kuntayhtymän johtotiimiin kuuluu rehtori, apulaisrehtori / erityisluokanopettaja (vastuualue kehitysvammaisten ja autismikirjon toiminta-alueittainen opetus, työsuojelu ja henkilöstön hyvinvointi), erityisluokanopettaja (vastuualue psykososiaalisen tuen opetus) ja sekä hallintosihteeri (vastuualue palveluiden sidosryhmätyö).

Talousarvio ei saa olla kirjausta ohjaava, vaan kirjaukset kirjanpitoon suoritetaan voimassa olevien lakien, asetusten, kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden ja muiden ohjeiden mukaisesti. EU- ja muissa projekteissa noudatetaan kuntayhtymän ohjeistusta sekä rahoittajien rahoituspäätöksissään esittämiä vaatimuksia.

5.1.4 Kuntayhtymän merkittävimmät riskit

Pitkän aikavälin merkittävin riski on vaikeimmin kehitysvammaisten ja autististen lasten ja nuorten haaste kuntoutukseen ohjautumisessa. Kuntoutuksen tarvetta on, mutta valtakunnallisen tilanteen takia kaikki kuntoutusta tarvitsevat eivät pääse palvelujen piiriin. Tämä vaikuttaa suoraan Sateenkaaren koulun valtiosuuksiin, jolla on merkittävä painoarvo kuntayhtymän taloudelle.

Vuoden 2027 osalta valtionosuuksien määrä pysyy arvion mukaan lähes ennallaan verrattuna vuoteen 2026. Näin ollen vuoden 2027 osalta tätä ei nähdä talouden osalta merkittävänä riskinä, mutta asiaa tulee seurata vuosien 2028–2029 osalta ja tarkentaa kuntalaskutusta sen mukaisesti. Taloutta voidaan tasapainottaa myös aamu- ja iltapäivähoidon tarjoamisella kuntiin. Oppimisen tuen uudistus tulee vaikuttamaan rahoitukseen vuosina 2027–2029, jonka vuoksi tilannetta tulee seurata.

Oman, sinänsä positiivisen riskin kuntayhtymän kannalta on muodostanut Sateenkaaren koulun oppilaspaikkojen tarpeen kysyntä kotoa käyville oppilaille. Oppilaspaikat ovat olleet koko ajan täynnä ja jonottajia on jo syksyllä 2027 ja 2028. Jäsenkuntien tarpeisiin on pysytty toistaiseksi vastaamaan. Konsultaatiopalvelun avulla on pyritty kuntia tukemaan vaativassa kasvatustyössä ja tälle palvelulle oli kysyntää, kun palvelu oli rahoituksen puitteissa kunnille ilmaista. Rahoitus päättyi 31.12.2024, jonka jälkeen palvelu muuttui maksulliseksi. Palvelun käyttö on laskenut maksullisuuden myötä. Tästä saattaa olla seurauksena, että lasten ja nuorten tilanteet merkittävästi huononevat, kun he eivät saa tukea haasteisiinsa oikea-aikaisesti.

Muita mahdollisia riskejä ovat vahinkoriskit, joita voi syntyä väkivaltilanteissa. Oppilaiden taustasyyt ja verkostoituminen riskiryhmien kanssa nostaa turvallisuusriskiä, johon on vastattu niin koulutuksella, kameravalvonnalla, hälytysjärjestelmillä kuin oppilaskohtaisilla suunnitelmissa sekä Avekki-toimintatapamallilla. Vuonna 2027–2028 yksi työntekijä koulutetaan Avekki-kouluttajaksi, joka tulevaisuudessa vastaa kaikkien uusien työntekijöiden peruskoulutuksesta ja sekä muiden ylläpitokoulutuksista. Ennen kuin kuntayhtymä saa oman kouluttajan, ostetaan koulutus ulkopuoliselta taholta.

Tietoturvaan liittyviin riskeihin on reagoitu mm. pyytämällä salassapitovelvollisuuslomakkeen täyttäminen kaikilta organisaatiossa työskenteleviltä huolimatta siitä, missä työtehtävässsä he työskentelevät tai minkä organisaation palveluksessa he ovat. Myös whatsappin kautta viestittäminen on kielletty työasioihin liittyen. Ensisijaista tietoturvan kannalta on uusien työntekijöiden perehdytys. Tähän on vastattu sopimalla koululla erillisistä

perehdyttäjistä. Oppilastietoja luovuttaa koululta vain rehtori harkintansa mukaisesti, kun pyyntö asiakirjoista on tehty kirjallisesti.

Pitkän aikavälin riskinä on ammattitaitoisen ja osaavien erityisluokanopettajien rekrytointi. Koulunkäynninohjaajia on saatu koululle hyvin. Koulun vahvuutena on ollut pysyvä henkilöstö, vaihtuvuutta on ollut vain vähän. Osaavia opettajia on saatu mm. mahdollistamalla henkilöstölle täydennyskoulutus oman työn ohessa. Vaativan oppilaskohtaisen tuen koulujen opettajista on pula valtakunnallisella tasolla.

6 TALOUSARVIO 2027 JA TALOUSSUUNNITELMA 2028-2029

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintakulut ovat suunnitelmakauden alussa -2 710 610 €. Henkilöstökulut ja kiinteistöistä perittävät vuokrat ovat suurimmat menoerät kuntayhtymän taloudessa. Niiden osuus on 82,37 % toimintakuluista (henkilöstökulut 70,9 % ja muut toimintakulut 12,27 %). Palveluiden ostojen kulut ovat kokonaisuudessaan 15,3 % toimintakuluista. Toimintakulujen kasvun pääasiallisena syynä on uuden erityisluokan perustaminen, joka lisää kuluja monissa eri kulukohtissa. Suurin nousu tapahtuu henkilöstömenoissa. Henkilöstökulut nousevat kokonaisuudessaan noin 7,3 %. Palkkojen yleiskorotus ja henkilöstön ammatillinen kelpoisuus ja henkilöstömäärän kasvu vaikuttaa suurimmalta osin henkilöstökuluihin. Palveluiden ostojen nousu on 2,3 %. Palveluiden ostojen osalta suurimmat nousut kohdentuvat työterveys- ja talous- sekä palkkahallinnon sekä ravitsemuspalvelujen kulujen nousuun. Aineiden, tarvikkeiden sekä tavaroitten ostojen arvioidaan nousevan vain noin 1 %, koska tietokoneisiin liittyvät hankinnat ovat vähäisiä vuonna 2027. Toimintakulujen on arvioitu nousevan kokonaisuudessaan 5,6 % vuonna 2027.

Vuonna 2027 toimintatuottojen arvioidaan olevan 2 711 000 €. Toimintatuottojen on arvioitu nousevan vuonna 2027 noin 4,5 %. Tuottojen kasvua selittää pääosin oppilasmäärän nousu, mikä vaikuttaa niin kotikuntakorvauksiin, valtionosuuksiin kuin aamu- ja ilta-päivähoidon palvelujen oston kasvamiseen. Näin ollen tilikauden 2027 budjetin toimintakate on 390 euroa. Vuodelle 2027 on arvioituja korkotuloja 25 000 €, jolloin tilikauden tulos on 25 390 €, joka on 37,1 % pienempi kuin vuoden 2026 arvioidun budjetin (40 396 €) tulos. Vuosille 2028–2029 kulujen arvioidaan nousevan yleisen hintakehityksen mukaan.

Vuonna 2027 talousarviota laadittaessa on ollut pohjana Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2025 ja talouden toteuma ajalta 1.1.2026 -30.04.2026.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tulot muodostuvat pääosin kotikuntakorvauksista, valtionosuuksista sekä kunnilta perittävistä koulupäivämaksuista ja aamu- iltapäivähoidon maksuista. Koulupäivä-, konsultaatio- ja aamu- sekä ilta-päivähoidon hinnoittelua arvioidaan yleisen hintakehityksen pohjalta vuosittain. Hintakehityksen nähdään olevan nousussa kaikilla osa-alueilla. Vuoden 2027 talous tulee olemaan kahta aikaisempaa vuotta tiukempi johtuen uuden erityisluokan perustamisesta, mikä vaikuttaa useampaan menokohtaan. Suurin nousu tulee olemaan henkilöstökuluissa, kun koulun työntekijämäärä nousee 40 työntekijästä 52 työntekijään. Tämä tulee vaikuttamaan myös työterveyskuluihin, talous- ja palkkahallinnonkuluihin jne. Oppilasmäärän nousu vaikuttaa puolestaan oppimateriaalikustannuksiin, kalustekuluihin ja oppilasruokailukuluihin. Lisäksi taloutta kuormittaa yleinen palkkojen nousu.

Sateenkaaren koulussa on sekä vakituisia että lyhytaikaisilla kuntouttavilla jaksoilla käyviä oppilaita. Vakituksista oppilaista koulu saa kotikuntakorvaukset sekä vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen mukaisista oppilaista valtionosuuksia. Lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevista oppilaista on peritty päivämaksu, koska heistä koulu ei saa valtiolta rahoitusta. Yleisen oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden rahoitus ei riitä kattamaan oppilaasta syntyviä kustannuksia. Tästä syystä niille vakituksille oppilaille, jotka kuuluvat yleisen oppivelvollisuuden piiriin, on määritetty päiväkohtainen koulumaksu, jolla

kuluja tasapainotetaan. Lisäksi kunnat osallistuvat tarvittaessa näiden oppilaiden avustajakustannuksiin.

Sateenkaaren koulun laitteisto- ja konekanta on Sateenkaaren koulun kuntayhtymän omistamia. Ainoastaan kopiointikoneet ovat leasing-koneita. Omia koneita uusitaan säännöllisesti, jolloin kustannukset jakautuvat tasaisesti eri vuosille. Vuonna 2027 konekannan uusiminen on vähäistä.

Talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029.

	TP	TA	Budj.es	Suun.	Suun.	Muutos%
	2025	2026	2027	2028	2029	25/26
Myyntituotot	2 684 318	2 583 000	2 700 000	2 716 764	2 730 000	4,5
Tuet ja avustukset	10 862	0	10 000	10 000	10 000	0,0
Muut toimintatuotot	814	0	1 000	1 000	1 000	
TOIMINTATUOTOT	2 695 993	2 583 000	2 711 000	2 727 764	2 741 000	5,0
Henkilöstökulut	-1 386 956	-1 770 714	-1 900 000	-1 900 000	-1 865 000	7,3
Palvelujen ostot	-345 749	-400 600	-410 000	-405 880	-440 000	2,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 998	-66 800	-67 470	-70 182	-73 936	1,0
Avustukset	-240	-440	-440	-440	-440	0,0
Muut toimintakulut	-270 282	-329 050	-332 700	-345 708	-355 000	1,1
TOIMINTAKULUT	-2 111 225	-2 567 604	-2 710 610	-2 722 210	-2 734 376	5,6
NETTO	584 768	15 396	390	5 554	6 624	-97,5
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	
Rahoitustuotot	2 685	25 000	25 000	25 000	25 000	0,0
TILIKAUDEN TULOS	587 453	40 396	25 390	30 554	31 624	-37,1

6.1 Käyttötalousosa

	TP	TA	Budj.es	Suun.	Suun.	Muu- tos%
	2025	2026	2027	2028	2029	25/26
Myyntituotot	2 684 318	2 583 000	2 700 000	2 716 764	2 730 000	4,5
Tuet ja avustukset	10 862	0	10 000	10 000	10 000	0,0
Muut toimintatuotot	814	0	1 000	1 000	1 000	
TOIMINTATUOTOT	2 695 993	2 583 000	2 711 000	2 727 764	2 741 000	5,0
Henkilöstökulut	-1 386 956	-1 770 714	-1 900 000	-1 900 000	-1 865 000	7,3
Palvelujen ostot	-345 749	-400 600	-410 000	-405 880	-440 000	2,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 998	-66 800	-67 470	-70 182	-73 936	1,0
Avustukset	-240	-440	-440	-440	-440	0,0
Muut toimintakulut	-270 282	-329 050	-332 700	-345 708	-355 000	1,1
TOIMINTAKULUT	-2 111 225	-2 567 604	-2 710 610	-2 722 210	-2 734 376	5,6
NETTO	584 768	15 396	390	5 554	6 624	-97,5
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	
Rahoitustuotot	2 685	25 000	25 000	25 000	25 000	0,0
TILIKAUDEN TULOS	587 453	40 396	25 390	30 554	31 624	-37,1

6.2 Tuloslaskelmaosa

Ulkoiset ja sisäiset erät

	TP	TA	Budj.es	Suun.	Suun.	Muu- tos%
	2025	2026	2027	2028	2029	25/26
Myyntituotot	2 684 318	2 583 000	2 700 000	2 716 764	2 730 000	4,5
Tuet ja avustukset	10 862	0	10 000	10 000	10 000	0,0
Muut toimintatuotot	814	0	1 000	1 000	1 000	
TOIMINTATUOTOT	2 695 993	2 583 000	2 711 000	2 727 764	2 741 000	5,0
Henkilöstökulut	-1 386 956	-1 770 714	-1 900 000	-1 900 000	-1 865 000	7,3
Palvelujen ostot	-345 749	-400 600	-410 000	-405 880	-440 000	2,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-107 998	-66 800	-67 470	-70 182	-73 936	1,0
Avustukset	-240	-440	-440	-440	-440	0,0
Muut toimintakulut	-270 282	-329 050	-332 700	-345 708	-355 000	1,1
TOIMINTAKULUT	-2 111 225	-2 567 604	-2 710 610	-2 722 210	-2 734 376	5,6
NETTO	584 768	15 396	390	5 554	6 624	-97,5
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	
Rahoitustuotot	2 685	25 000	25 000	25 000	25 000	0,0
TILIKAUDEN TULOS	587 453	40 396	25 390	30 554	31 624	-37,1

6.3 Investointiosa

Investointiosa

	TP	TA	ES	SU	SU
	2025	2026	2027	2028	2029
MENOT	0	0	0	0	0
Talonrakennus					
Maanrakennus					
Irtaimistohankinnat					
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
Avustukset					
Käyttöomaisuuden myynti					
INVESTOINTIMENOT YHT.	0	0	0	0	0

Investointien arvonlisäveroton pienhankintaraja on 10 000 €. Alle tämän rajan jäävät yksittäiset hankinnat kirjataan toimintakuluihin.

Investointeja ei ole suunnitelmassa vuosina 2027–2029.

Lainojen ottoa ei ole suunnitelmassa vuosina 2027–2029. Kuntayhtymän hallitus ratkaisee perussopimuksen mukaisesti asiat, jotka koskevat pitkäaikaisten tai tilapäislainojen ottamista.

6.4 Rahoitusosa

Vuodelle 2027 on arvioitu korkotuottoja yhteensä 25 000 €.

	TP	TA	ES	SU	SU	Muutos
	2025	2026	2027	2028	2029	25/26%
Tulosrahoitus						
Vuosikate	584 768	15 396	25 390	30 554	31 624	143,5
Satunnaiset erät						
Tulosrahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	584 768	15 396	25 390	30 554	31 624	143,5
Investoinnit						
Käyttöom.investoinnit						
Investointiavustukset						
Käyttöom.myyntituotot						
Muut investointitulot						
Investoinnit netto						
Toiminnan ja investointien rahavirta netto	0	0	0	0	0	
Rahoitustoiminta						
Antolainasaamisten lisäykset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys						
Pitkäaik.lainojen vähenn.						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalm. muutokset						
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0		

6.5 Taseen tunnusluvut

Mikäli uusia jäsenkuntia liittyy kuntayhtymään, maksaa uusi jäsenkunta peruspääoman 1000 euroa per jäsenkunta 1.1 mennessä.

7 SATEENKAAREN KOULUN KUNTAYHTYMÄN TULOSKORTTI 2027

Näkökulma	Tavoite	Keinot	Mittarit	Tavoiteluku	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Perusopetuksessa eteneminen omien oppimisvalmiuksien ja tarpeiden mukaan.	Oppilaskohtaisen arviointisuunnitelman laatiminen. Asianmukaiset resurssit, materiaalit, tilat.	Luokalta toiselle siirtyminen. Päättötodistuksen saavuttaminen.	100 %	Lukuvuosi- ja päättötodistukset 06.06.2027	Kuntayhtymän johtaja
	Paluu lähikouluun mahdollisuuksien mukaan.	Riittävien oppimisvalmiuksien saavuttaminen ja siirtyminen lähikouluun saatua vaihtoa.	Lähikouluun palanneiden määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	
	Oppimisvalmiuksien ja arjen taitojen kehittäminen jatko-opinnot huomioon ottaen.	Painopiste opinnoissa tunne-elämätaidoissa, sosiaalisissa taidoissa sekä vuorovaikutustaidoissa.	Jatko-opintoihin päässeiden määrä.	100 %	31.07.2027	
Talous	Maksuvalmiuden ylläpito ja talouden pitäminen tasapainossa.	Talouden seuranta kuukausittain.	Vuosikatteen seuranta: tuotot suhteessa kuluihin. Kassavarojen riittävyys.	Tulot kattavat menot. Ei synny alijäämää.	Talouden seuraaminen kuukausittain.	Kuntayhtymän johtaja
	Valtionosuus, kotikuntakorvaukset, kunnilta saatavat korvaukset ja aamu- sekä ilta-päivähoidon korvaukset kattavat koulun ylläpidosta ja aamu- ja iltapäivähoidosta aiheutuvat kulut.	Palveluiden hinnoittelu vastaa syntyneitä kuluja. Hinnoittelun tarkastaminen vuosittain.			Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	
Prosessi	Laadukkaan ja tavoitteellisen erityisopetuksen järjestäminen ja kehittäminen vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitseville oppilaille.	Osaava, koulutettu, ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö ja riittävät resurssit.	Tyytyväisyyskyselyt: oppilaat, huoltajat, sidosryhmät vuosittain.	68 % tai >=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	Kuntayhtymän johtaja

	<p>Korjaavien palveluiden tarpeen vähentäminen.</p> <p>Perusopetuksen opetussuunnitelman uudistuksen ja oppimisen tuen uudistuksen käytäntöön saattaminen.</p>	<p>Konsultatiivisen työn lisääntyminen.</p> <p>Riittävät resurssit, ammattitaitoinen henkilökunta.</p>	<p>Konsultaatioiden määrä.</p> <p>Oppilaskohtaisen tuen päätösten määrä.</p>	<p>>=edellinen vuosi</p> <p>>edellinen vuosi</p>	<p>Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.</p> <p>Seurantapisteet 31.5 ja 31.12</p>	
Henkilöstö	<p>Henkilöstö on koulutettua. Osaaminen vastaa työn vaatimuksia ja muuttuvia tarpeita sekä mahdollistaa työuralla etenemisen.</p> <p>Henkilöstön työssä jaksamista tuetaan ja työstä johtuvat sairauspoissaolot minimoidaan.</p>	<p>Palkataan koulutettua henkilökuntaa.</p> <p>Mahdollistetaan oppisopimus-koulutukset.</p> <p>Tarjotaan henkilöstölle vähintään 3 koulutuspäivää vuodessa.</p> <p>Avekkikouluttajan kouluttaminen kuntayhtymän sisäiseen kouluttamiseen.</p> <p>Tyhytunnit kuukausittain, Epassi, työyhteisökahvit, luokkakohtaiset 2-4 h tyhyt.</p> <p>Varhaisen tuen mallilla puututaan tarvittaessa poissaoloihin ja tarjotaan korvaavaa työtä.</p>	<p>Koulutetun henkilökunnan määrä.</p> <p>Oppisopimus-koulutusten määrä.</p> <p>Toteutuneiden koulutuspäivien määrä.</p> <p>Koulutus toteutuu 2027-2028.</p> <p>Toteutuneet tyhytunnit, Epassin määrä ja työyhteisökahvien sekä luokkakohtaisten tyhyjen määrä.</p> <p>Poissaolojen määrä.</p>	<p>>= edellinen vuosi</p> <p>>= 1</p> <p>3 koulutuspäivää</p> <p>100%</p> <p>>= edellinen vuosi</p> <p><= edellinen vuosi</p>	<p>Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.</p> <p>Seurantapiste 31.12.</p> <p>Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.</p> <p>Seurantapiste 31.12</p> <p>Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.</p> <p>Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.</p>	<p>Kuntayhtymän johtaja</p>
Sidosryhmät	<p>Kuntien varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen tukeminen konsultaatiopalveluiden avulla.</p> <p>Konsultaatiopalveluiden tekeminen näkyväksi ja pysyväksi käytännöksi.</p>	<p>Konsultaatiopalveluiden järjestäminen kysynnän mukaan jäsenkunnat huomioiden.</p> <p>Palvelun markkinointi mediassa ja positiiviset kokemukset konsultaatiopalvelun toimivuudesta.</p>	<p>Konsultaatioiden määrä</p> <p>Konsultaatioiden määrä</p>	<p>>=edellinen vuosi</p> <p>>=edellinen vuosi</p>	<p>Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.</p> <p>Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.</p>	<p>Kuntayhtymän johtaja</p>

	Vaativan erityisopetuksen järjestämisen esi- ja perusikäisille jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioiden.	Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäminen.	Oppilasmäärä jäsenkunnittain ja ulkokunnittain.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.
		Kotoa päivittäin käyvien oppilaiden määrän nostaminen.	Kotoa koulua käyvien oppilaiden määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.
	Opetuksen ja kuntoutuksen kehittäminen yhteistyössä Eloisa Vaalijalan kanssa ja eri lastensuojelun yksiköiden kanssa.	Sijoitustiimit, oppilastiimit jne.	Tiimien määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.
			Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain.	68% tai >= edellinen vuosi	Seurantapiste 31.12.
	Elmeri-koulujen yhteistyön ja verkoston kehittäminen.	Elmerikoulujen rehtoreiden, opettajien ja ohjaajien tapaamiset.	Yhteistyötapaamisten määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.
	Kuntayhtymän ja jäsenkuntien yhteistyön kehittäminen.	Kuntakäynnit kaikkiin jäsenkuntiin.	Käyntien määrät.	100%	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.
		Kuntien johdon ja / tai opetus-toimen / varhaiskasvatuksen työntekijöiden tapaaminen.			